

**TRABAJO DE FINAL DE GRADO EN TRADUCCIÓN E
INTERPRETACIÓN**

TREBALL DE FI DE GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

Departament de Traducció i Comunicació

TÍTULO / TÍTOL

**Anàlisi dels problemes de traducció presents en la
pel·lícula francesa *Intouchables* i les seues versions
doblades al català i al castellà.**

Autor/a: Carmen BARRACHINA FABÓN

Tutor/a: Maria D. OLTRA RIPOLL

Fecha de lectura/ Data de lectura: Setembre 2019

Resumen/ Resum:

El doblatge és una modalitat de la traducció audiovisual molt practicada al nostre país. Tanmateix, existeix un gran desequilibri entre la producció d'obres audiovisuals que es fa al castellà i la producció que es fa al català.

En aquest treball, on l'objecte d'anàlisi és la pel·lícula francesa *Intouchables*, produïda per Gaumont Film Company i TF1 l'any 2011, vull centrar-me a fer una anàlisi tant de la versió original francesa d'aquesta pel·lícula com de les versions doblades que se n'han fet al castellà i al català.

L'objectiu és detectar, mitjançant les tres dimensions del context de Hatim i Mason (comunicativa, pragmàtica i semiòtica), els possibles problemes de traducció presents en els corresponents doblatges amb l'objectiu de comparar després, quines tècniques de traducció s'han fet servir en cada cas per a resoldre'ls. A més, també tindrè en compte els possibles problemes contrastius que ens podem trobar en una traducció entre el francès com a llengua de partida i el castellà i el català com a llengües d'arribada.

Per a dur a terme aquestes tasques, he analitzat les tres versions rigorosament i he compilat en una base de dades una sèrie d'exemples d'alguns dels problemes més significatius que he trobat al llarg de tota la pel·lícula. Així doncs, una vegada extrets els problemes, he reflexionat sobre com els traductors i els ajustadors els han resolt mitjançant diferents tècniques de traducció.

Palabras clave/ Paraules clau: (5)

Traducció audiovisual, doblatge, traducció francès-català/castellà, problema de traducció, tècnica de traducció.

Full d'estil: Servei de Comunicació i Publicacions de l'UJI

<https://www.uji.es/serveis/scp/base/publ/normdoc/nporiginals/>

CONTINGUT

1.	INTRODUCCIÓ.....	4
1.1.	Motivació i justificació.....	4
2.	OBJECTIUS.....	5
3.	MARC TEÒRIC.....	6
3.1.	La traducció audiovisual per al doblatge.....	6
3.2.	Problemes de traducció.....	8
3.3.	Problemes contrastius FR/CA/ESP.....	11
3.3.1.	Falsos amics.....	11
3.3.2.	L'argot.....	12
3.3.3.	Els jocs de paraules.....	12
3.3.4.	Els gal·licismes.....	13
3.4.	Tècniques per resoldre els problemes de traducció.....	13
4.	METODOLOGIA D'ANÀLISI DEL CORPUS.....	15
4.1.	Descripció del corpus.....	15
4.2.	Fase d'elecció.....	17
4.3.	Procediment d'anàlisi.....	17
4.4.	Buidatge en la base dades.....	18
5.	ANÀLISI DE LA PEL·LÍCULA.....	19
5.1.1.	Problemes comunicatius.....	20
5.1.2.	Problemes pragmàtics.....	27
5.1.3.	Problemes semiòtics.....	31
5.1.4.	Problemes contrastius francès-català/castellà.....	37
6.	CONCLUSIONS.....	42
6.1.	Revisió dels objectius.....	42
6.2.	Resultats obtinguts.....	42
6.3.	Perspectives de futur.....	43
7.	BIBLIOGRAFIA.....	45
8.	ANNEXOS.....	47
8.1.	Annex base de dades: veieu clau USB annexa al treball.....	47
8.2.	Índex de taules.....	48
8.3.	Llista d'abreviatures de la base de dades.....	50

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Motivació i justificació

El treball que presentaré a continuació és una anàlisi i una comparació del doblatge que s'ha fet al català i al castellà de la pel·lícula francesa *Intouchables*, una obra basada en la història autobiogràfica de Philippe Pozzo di Borgo, produïda l'any 2011 per Philippe i Olivier Nakache i dirigida per aquest darrer i Éric Toledano.

Aquesta comèdia dramàtica francesa narra la història de Philippe Pozzo di Borgo, un home tetraplègic, i la seua relació amb Abdel Yasmin Sellou, el seu ajudant personal. Malgrat tractar-se de dues persones totalment oposades i procedents d'entorns diferents i les dificultats de la relació al principi, a mesura que passa el temps, s'acaben formant entre ambdós uns vincles d'amistat excepcionals, en què regna l'ajuda i la comprensió mútua.

Pel que fa als motius pels quals he decidit realitzar aquest treball, en primer lloc, he de dir que sempre m'ha agradat molt veure pel·lícules i sèries de televisió. Tanmateix, fins a aquest últim any, he desconegut el gran treball i l'esforç que implica fer un doblatge d'un producte audiovisual estranger. Per això, m'agradaria indagar en el món de la traducció audiovisual, específicament en el del doblatge i, així doncs, poder mostrar els coneixements que he adquirit durant aquests anys i aprofundir en aquesta modalitat de traducció, ja que considere que em podrà servir d'ajuda per a un futur professional.

Per últim, el producte que vull analitzar és una de les meues pel·lícules preferides i sempre m'ha paregut molt important treballar en allò que ens agrada i ens fascina, per tal de fer la nostra feina amb més ganes i motivació. A més, he aprofitat el fet que la pel·lícula havia estat doblada al català perquè volia centrar-me a fer una comparació dels doblatges al castellà i al català d'una pel·lícula, perquè el català és la meua llengua materna i, com tots sabem, està molt més estés el doblatge al castellà que al català, cosa que hauria d'igualar-se.

2. OBJECTIUS

En primer lloc, en aquest treball realitzaré una anàlisi, tant lingüística com cultural, de la versió original en francès de la pel·lícula francesa *Intouchables* i de les seues respectives traduccions per al doblatge al català i al castellà. L'objectiu és trobar totes les estructures franceses que puguin plantejar un problema de traducció a l'hora de fer un doblatge al castellà i al català, fer un buidatge d'aquestes i organitzar-les després segons el tipus de problema que plantegen. Així doncs, una vegada extretes totes les estructures problemàtiques, faré una comparació entre els dos doblatges realitzats i exposaré les diferents tècniques que s'han fet servir per a resoldre aquests problemes. Per tant, podríem resumir els objectius del nostre treball en la llista següent:

1. Escollir la pel·lícula que constituirà l'objecte d'anàlisi (la qual ha de comptar amb versions doblades al català i al castellà).
2. Realitzar una revisió teòrica que ens permeti disposar de les eines conceptuals necessàries per a la nostra anàlisi.
3. Dur a terme un buidatge en una base de dades dels problemes de traducció presents en la pel·lícula i de les tècniques de traducció aplicades en els doblatges.
4. A partir de les dades recollides, analitzar els problemes i les tècniques de traducció detectats i extreure'n les conclusions corresponents.

3. MARC TEÒRIC

En aquest marc teòric partiré de la idea general de què s'entén per traducció, però em centraré més específicament en la traducció audiovisual, ja que l'objecte d'estudi és una obra audiovisual. Després faré èmfasi en la modalitat del *doblatge*, per tal de poder fer una posterior anàlisi i comparació del doblatge que s'ha fet d'una pel·lícula original en francès al català i al castellà. En aquest apartat, també parlaré de l'ajust, un dels aspectes essencials que s'han de tindre en compte per fer un doblatge correctament. A continuació, consideraré també la noció de *gènere*, per tal d'ubicar i delimitar el nostre objecte d'estudi: una pel·lícula. Després, em centraré en la noció de *problemes de traducció*, i intentaré fer-ne una classificació segons la seua tipologia; finalment, indagaré en els mecanismes de resolució d'aquests problemes, és a dir, en les tècniques i estratègies que fan servir els traductors per tal de resoldre aquests problemes que poden sorgir a l'hora de fer una traducció.

3.1. La traducció audiovisual per al doblatge

Hurtado (2001, 40-41) entén la traducció de tres maneres diferents: «un acto de comunicación, una operación entre textos (y no entre lenguas) y un proceso mental.»

L'autora diu que és un acte de comunicació, ja que l'objectiu primordial de la traducció és comunicatiu. Així doncs, la intenció del text en llengua meta és plasmar el mateix sentit del text origen per tal que el destinatari l'entenga.

A més, no parlem de traducció entre llengües, sinó de traduccions de textos (sovint d'una llengua A a una llengua B, encara que no sempre), en els quals hem de tenir en compte els distints mecanismes de funcionament textuais, que són diferents en cada llengua i cultura, com ara els elements de coherència i cohesió i les convencions pròpies dels diferents tipus i gèneres textuais.

Per últim, Hurtado també assenyala que és un procés mental perquè és una activitat desenvolupada per un traductor, el qual necessita les competències traductores necessàries tant per a comprendre plenament el text original, com per a poder reformular-lo i, així, comunicar-lo després al destinatari.

Per a entendre la definició de traducció, també cal tindre en compte els diferents *tipus de traducció*, definits per Hurtado (2001, 642) com «variedades de traducción según el ámbito socio profesional (traducción técnica, científica, jurídica, literaria, publicitaria, audiovisual, etc.)».

A açò hauríem d'afegir el fet que, segons el mitjà i el mode traductor, podem trobar també diferents *modalitats de traducció*, definides per Hurtado (2001, 639) com:

Variedades de traducción que se distinguen por las características del *modo traductor*. Las principales modalidades de traducción son: traducción escrita, traducción a la vista, interpretación simultánea, interpretación consecutiva, interpretación de enlace, susurrado, voces superpuestas, doblaje, subtitulación [...] (Hurtado Albir, 1995a, 1996a).

Una vegada donades les definicions de *tipus de traducció* i *modalitat de traducció*, em centraré en la *traducció audiovisual* i en la modalitat audiovisual del *doblatge*, ja que aquest treball té com a objectiu l'anàlisi dels doblatges al català i al castellà d'una obra audiovisual francesa.

Segons Frederic Chaume (2003, 15) la traducció audiovisual és un tipus de modalitat de traducció que «inclou els processos de transferència interlingüística i intercultural d'aquells textos que transmeten, com a mínim, informació acústica i informació visual simultàniament.»

L'autor (Chaume 2003, 17) defineix el doblatge com un procés de postproducció audiovisual, en el qual un guió original és traduït i ajustat per tal de ser posteriorment interpretat pels actors de doblatge, que estaran dirigits per un director de doblatge i aconsellats, en algunes ocasions, per un assessor lingüístic. A més, la banda dels diàlegs originals se substitueix per una altra de nova en la llengua meta.

Una de les fases més importants a l'hora de realitzar un doblatge d'un producte audiovisual és la de l'ajust, que, com assenyala el *Llibre d'estil de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació* (2017, 251), «és a través de la qual que es prepara el text traduït perquè els actors i actrius l'interpreten en sala». L'ajust inclou un aspecte molt destacable (la sincronia) que s'ha de mantenir per tal d'aconseguir un efecte de realitat i fidelitat al producte original, a més d'aconseguir un producte nou totalment harmoniós i coherent. Com assenyalen Agost i Chaume (1996, 208) existeixen tres tipus d'ajust o sincronia: l'ajust labial o **sincronia fonètica**, que consisteix a adaptar la traducció als moviments de la boca dels personatges de

pantalla; la **sincronia cinètica**, on la traducció i l'ajust s'han de fer tenint en compte els moviments corporals dels actors; i per últim, també caldrà respectar la **isocronia**, on s'han de sincronitzar la paraula i la imatge que apareix en pantalla.

En aquest apartat, també és important considerar la noció de *gènere*, amb l'objectiu de poder delimitar el nostre objecte d'estudi. Hurtado (2001, 637) defineix aquest concepte de la següent manera:

Agrupaciones textuales que comparten la misma situación de uso, con emisores y receptores particulares, que pertenecen a un mismo campo y/o modo textual y que tienen características textuales convencionales, especialmente de superestructura y de formas lingüísticas fijas; generalmente comparten la(s) misma(s) función(es) y el tono textual. Pueden dividirse, a su vez, en subgéneros y agruparse en torno a categorías supragenéticas. Existen diversos géneros escritos (técnicos, científicos, literarios, etc.), audiovisuales y orales.

Per tal de conèixer millor els diversos gèneres audiovisuals que existeixen, ens centrarem en la classificació d'Agost (1999, 31), segons la qual podem trobar diverses categories:

- Gèneres dramàtics (pel·lícules, sèries, telenovel·les, dibuixos animats, etc.)
- Gèneres informatius (documentals, reportatges, entrevistes, debats, tertúlies, etc.)
- Gèneres publicitaris (anuncis, propaganda electoral, etc.)
- Gèneres d'entreteniment (concursos, programes d'humor, de gimnàstica, etc.)

Així doncs, com que el nostre objecte d'estudi és una pel·lícula, podem dir que estaria inclòs dins del gènere audiovisual dramàtic. Per tant, en aquest treball, ens centrarem en la modalitat de la traducció audiovisual per al doblatge i en el gènere dramàtic de la pel·lícula.

3.2. Problemes de traducció

Com diu Hurtado (2001, 25), la traducció és una habilitat que consisteix a «saber recórrer el proceso traductor». Procés en el qual es troba la important tasca de saber resoldre els problemes de traducció que se'ns pugen plantejar.

Aleshores, hem de tindre en compte també la noció de *problema de traducció*, que segons Hurtado (2001, 279) i Oltra (2016, 73) està lligada a la noció d'*error de traducció* (quan hi ha un problema que no s'ha resolt de forma adequada) i a la de *tècnica de traducció* (els

mecanismes que utilitza el traductor per resoldre els problemes amb els quals es pot trobar en un text).

Hurtado insisteix en la necessitat d'indagar més sobre aquesta noció de *problema de traducció*, ja que encara no ha rebut un «tratamiento exhaustivo». A més, recalca la importància d'adquirir una *competència traductora* per tal de poder identificar els problemes de traducció, ja que és fonamental saber identificar-los per poder resoldre'ls després. L'autora dona la següent definició de problema de traducció (Hurtado 2001, 640):

Dificultades de carácter objetivo con que puede encontrarse el traductor a la hora de realizar una tarea de traducción; los problemas de traducción pueden ser: lingüísticos, extralingüísticos, instrumentales y pragmáticos.

En el panorama investigador, hi ha d'altres autors que s'han referit a la traducció com un acte de comunicació que té lloc al si d'un context. Hurtado (2001, 542) se centra en la definició de traducció que fan Hatim i Mason (1990) com un procés comunicatiu que té lloc en un context social, el qual es divideix en tres dimensions que configuren el text i fan possible l'anàlisi del seu sentit:

- la dimensió comunicativa, que explica la variació lingüística;
- la dimensió pragmàtica, que configura la intencionalitat del discurs;
- la dimensió semiòtica, que tracta la intertextualitat.

D'acord amb aquests autors i altres com Oltra (2016) o Hurtado (2001), la dimensió comunicativa configura la variació lingüística, la qual conforma la trama del procés comunicatiu i està relacionada amb l'ús de la llengua i l'usuari en qüestió. Segons l'ús de la llengua, ens podem trobar amb els diferents registres, que varien segons el camp (activitat professional o funció social), el mode (el mitjà, escrit o parlat) i el to (grau de formalitat entre emissor i receptor). Ara bé, segons l'usuari, és a dir, la persona que utilitza la llengua, ens trobarem amb els dialectes geogràfics, els temporals, els socials, el dialecte estàndard i l'idiolecte.

La dimensió pragmàtica, en canvi, està relacionada amb la *intencionalitat* del discurs (exposició, descripció, narració, argumentació, etc.) les *implicatures* (coneixements compartits per emissor i receptor, i els continguts implícits comunicats) els *actes de parla* (directes o indirectes) i les *màximes conversacionals*.

Per últim, la dimensió semiòtica tracta, principalment, la *intertextualitat* i els elements d'una cultura. A més, també presenta les categories de *gènere* al qual pertany un text, *discurs* (feminista, racista, etc.) i *text*, així com la noció de *referents culturals*.

Aquesta configuració del context en tres dimensions ens serveix per a poder classificar els problemes de traducció dins d'una dimensió concreta, segons el tipus de problema en qüestió al qual ens enfrontem. Així doncs, a l'hora de dur a terme la nostra anàlisi, tindrem en compte si els problemes de traducció detectats en el nostre corpus estan relacionats amb els registres o dialectes (comunicatius), amb els jocs de paraules, els dobles sentits i les implicatures (pragmàtics) o amb la intertextualitat i les convencions i referents culturals (semiòtics).

3.3. Problemes contrastius FR/CA/ESP

Com diu Verdegall (2011, 140), un traductor ha de comprendre plenament el text original per tal de ser el més fidel possible al sentit original a l'hora de fer la seua traducció. Així doncs, per a aconseguir una interpretació correcta, el traductor haurà de posseir tres competències bàsiques (Tricás 1995, 69): una competència semàntica, a través de la qual deduirà la informació lèxica; una competència pragmaticoargumentativa, per tal de poder desxifrar les intencions argumentatives del discurs; i per últim, una competència sociocultural per a identificar les pressuposicions i implicacions del marc cultural del text origen. Si és capaç de conjugar aquestes tres competències, estarà preparat per a emprendre la seua tasca.

Encara que, en el cas de la traducció francès-català, el factor de la proximitat etimològica juga a favor del traductor, ens podem trobar amb una gran quantitat de problemes de traducció que haurem d'analitzar minuciosament per trobar una solució per a la seua traducció.

A més dels problemes de traducció relacionats amb les tres dimensions del context, en la nostra anàlisi trobarem problemes específics derivats de la combinació lingüística (francès-català/castellà). Per això, dedicarem els següents subapartats a identificar els principals problemes contrastius que tindrem en compte també en el nostre treball.

3.3.1. Falsos amics

En primer lloc, ens centrarem en l'anàlisi dels falsos amics, els quals, segons Verdegall (2011, 149), poden classificar-se en dos grups: els complets, que presenten una similitud gràfica, però no semàntica (Ex.: «paysan», «à l'encontre de», «fracas»); i els parcials (Tricás, 1995, 143), que poden correspondre a la mateixa accepció en l'altra llengua (Ex.: «goûter» > «agradar», «provar», «berenar»). L'autor també diu que cal recordar que encara que les llengües provinents del llatí poden tindre paraules amb la mateixa etimologia o grafia, de vegades el seu significat pot ser totalment diferent o dispar.

Segons Verdegall (2011, 150), el fet de conèixer amb plenitud la llengua original i saber identificar els falsos amics dins dels innumerables contextos que ofereix la pràctica de la traducció és el millor exercici previsor contra el seu perill, ja que, com assenyala l'autor, el major problema a l'hora de traduir un fals amic és el fet de no conèixer amb plenitud necessària la LO.

3.3.2. L'argot

Com diu Verdegall (2011, 56), l'argot és un llenguatge que pertany a una classe o grup social determinats i que s'ha de tindre en compte a l'hora de traduir, ja que suposa un problema de traducció per les característiques expressives que pot contenir:

Una de les nombroses possibilitats expressives que ofereix el llenguatge és l'argot, bé referit a un grup social, a una especialitat professional o a una activitat sectorial determinada. El text que cal traduir ara no pot considerar-se «xifrat», però sí que presenta certes dificultats.

A més de tenir en compte l'argot a l'hora de traduir, ja que suposa un problema per les seues característiques lingüístiques, el llenguatge col·loquial en general també presenta moltes dificultats a l'hora de fer-ne una traducció, especialment al català, ja que, per exemple els insults o els renecs estan molt més normalitzats en castellà que en català, com ara després veurem a l'anàlisi.

3.3.3. Els jocs de paraules

Verdegall (2011, 170) entén per *jocs de paraules* «aquelles figures que consisteixen a utilitzar paraules en sentit equívoc, o en diverses de les seues accepcions, o a fer-ne servir dues o més que tan sols es diferencien en alguna de les lletres.»

Alguns dels recursos lingüístics que col·laboren majoritàriament en la creació de jocs de paraules són: l'homonímia (un mateix significant amb diversos significats distints); l'homofonia (una paraula que es pronuncia igual en els seus distints significats); la paronímia (paraules amb distint significat però amb significants pròxims); l'homografia (paraules amb idèntica grafia però que tenen diferent fonètica i significat); i per últim, la dislocació (consistent en la desviació de les regles del sistema lingüístic a través de recursos com, per exemple, la fusió de paraules completes o de parts de paraules o la manipulació). (Rabadán 1991, 124-127).

Segons Oltra (2016, 90) els jocs de paraules depenen del context i dels elements textuais que els acompanyen; per això, no es poden analitzar de manera aïllada. A més, el fet que siguin traduïbles o no dependrà de diversos factors, com ara la funció, el tipus i l'especificitat del joc de paraules, el grau d'isomorfisme entre les llengües implicades, etc.

3.3.4. Els gal·licismes

Segons Verdegall (2011, 163), els gal·licismes s'entenen com «elements lingüístics del francès que passen a una altra llengua», com per exemple, les paraules *amateur*, *boutique*, *collage*, *croissant*, *dossier*, *foie gras*, etc.

En alguns casos, els gal·licismes no són acceptats normativament i, aleshores, esdevenen calcs, la qual cosa no és recomanable a l'hora de fer una traducció. Les expressions següents, segons el Portal lingüístic de la CCMA (l'ésAdir), formen part dels calcs més habituals que comentem a l'hora de fer una traducció:

- ***Je suis navré / Je suis désolé.*** Aquesta expressió s'acostuma a traduir com “Estic desolat”, quan en realitat, la seua equivalència seria “Em sap molt de greu”.
- ***C'est pas vrai.*** En aquesta, es tendeix a creure que el que vol dir és que “No és veritat!” En realitat, és una expressió de incredibilitat, cosa que, en la nostra llengua, es traduiria com “Què dius ara!” o “No pot ser!”
- ***Vous êtes fatigué?*** En aquest cas, normalment es fa una traducció literal (Vostè està cansat?) Encara que la forma més correcta de traducció seria “Que està cansat?”

3.4. Tècniques per resoldre els problemes de traducció

Hurtado (2001, 256) insisteix en la necessitat de diferenciar entre *mètode*, *estratègia* i *tècnica de traducció*, ja que formen part de diferents categories. Així doncs, segons Hurtado, el *mètode* s'entén com el desenvolupament del procés traductor, els principis del qual dependran de l'objectiu del traductor. L'*estratègia* fa referència a tots els procediments que emprarà el traductor per a resoldre els problemes amb els quals es puga trobar en el procés traductor. I per últim, trobem la *tècnica de traducció*, que és la noció que ens importa en aquest punt, definida per Hurtado com el procediment que s'utilitza per a aconseguir l'equivalència entre els textos i que es veurà reflectida en el text traduït. Altres autors, com ara Oltra (2016, 78), també recullen aquesta distinció.

La primera definició i classificació de les tècniques de traducció ens l'ofereixen Vinay y Darbelnet (1958). Aquests autors fan una àmplia distinció de tècniques diferents, que anomenen directes (literals) o obliqües, segons si es parla de traducció directa o literal, on es

fa una correspondència exacta entre les dues llengües quant a lèxic i a l'estructura, o si es parla de traducció obliqua, on no és possible fer una traducció paraula per paraula.

Hurtado (2001, 258) les resumeix en les següents tècniques:

1. El préstec/ manlleu, on s'incorpora una paraula o expressió estrangera a una altra llengua sense modificar-la.
2. El calc, que consisteix a traduir literalment una paraula o un sintagma estranger.
3. La traducció literal, on es tradueix paraula per paraula un sintagma o una expressió estrangera.

I les tècniques en la traducció obliqua són:

1. La transposició, on es canvia la categoria gramatical.
2. La modulació, on s'altera el contingut literal d'un fragment original, però sense canviar-ne el sentit, per tal d'adaptar la TR a les preferències expressives de la LM.
3. L'equivalent, que consisteix a trobar l'expressió en LM que tinga el mateix significat que l'expressió del TO; o bé també pot consistir a identificar la comprensió plena del contingut de l'original.
4. L'adaptació, que consisteix a reemplaçar un element cultural per un d'altre de la cultura receptora.

A aquestes tècniques, com assenyala Hurtado (2001, 258), els autors Vinay y Darbelnet n'afegeixen d'altres que s'enuncien com a parells o oposats, exceptuant la compensació i la inversió:

1. Compensació vs Omissió. En la compensació s'expressen els elements del contingut o de l'estil en un punt del TT diferent d'on apareixien al TO. I en l'omissió s'elimina intencionadament un element o fragment del TO.
2. Amplificació vs Condensació. En l'amplificació s'afegeixen al TT elements conceptuais implícits en el TO. També anomenada "paràfrasi". I en la condensació, al contrari, es redueixen al TT el significat d'elements explícits al TO.

He trobat interessant esmentar-les perquè, a més de servir-me per a la posterior anàlisi d'aquest treball, també les hem estudiades a classe i les hem treballades en diferents textos per tal de veure quina tècnica havíem emprat a l'hora de traduir els textos. Aquest fet, m'ha facilitat prou la feina a l'hora de distingir entre una tècnica o una altra, perquè ja en tenia un coneixement previ.

4. METODOLOGIA D'ANÀLISI DEL CORPUS

Aquest apartat estarà dedicat a descriure els passos que he seguit en el procés de realització d'aquest treball, partint de la fase inicial d'elecció de l'obra audiovisual fins a l'obtenció del corpus i la posterior anàlisi d'aquest.

4.1. Descripció del corpus

La pel·lícula *Intouchables*, una comèdia dramàtica francesa, es va publicar per primera vegada el 23 de setembre de 2011 al Festival de Sant Sebastià i va estar dirigida per Olivier Nakache i Éric Toledano. Aquest film té una duració total de 112 min i va ser distribuïda per QUAD Productions, Gaumont, TF1 Films i Chaocorp Production. Quant a les versions doblades, cal dir que la versió al català de la pel·lícula (*Intocable*) va ser publicada l'any 2012, però no va ser fins al 28 d'agost de 2015 que es va emetre per primera vegada a TV3 de la mà de la Generalitat de Catalunya juntament amb la Televisió de Catalunya. La identitat del traductor i de l'ajustador que van realitzar el doblatge d'aquesta versió és desconeguda, ja que a l'*ésAdir*, la base de dades que recull totes les pel·lícules emeses per TV3 o doblades per la Generalitat de Catalunya, no apareix cap nom d'autor. Per últim, la versió doblada al castellà (*Intocable*), publicada el 9 de març de 2012 per la productora A CONTRACORRIENTE FILMS S.L., ha estat a càrrec de Gabriel Cereceda com a traductor i de Gonzalo Abril com a ajustador, els quals van treballar a l'estudi de doblatge "INTERNATIONAL SOUND STUDIO S.A." (Barcelona).

	VO en français	TT al català	TT al castellà
TÍTOL	<i>Intouchables</i>	<i>Intocable</i>	<i>Intocable</i>
ANY	2011 Estrena: 23 de setembre de 2011	2012 Primera emissió doblada a TV3: 28 d'agost de 2015	2012 Estrena: 9 de març de 2012
AUTOR/TRADUCTOR/ AJUSTADOR	Olivier Nakache i Eric Toledano	Desconegut	Traductor: Gabriel Cereceda Ajustador: Gonzalo Abril INTERNATIONAL SOUND STUDIO SA (Barcelona)
EDITORIAL/ DISTRIBUÏDORA	Quad Productions / Gaumont / TF1 Films / Chaocorp production	Generalitat de Catalunya/ Televisió de Catalunya	A CONTRACORRIENTE FILMS S.L.
EXTENSIÓ	112 min	112 min	112 min

Fig. I: Taula descriptiva de les dades sobre la pel·lícula *Intouchables*.

Aquestes dades de les versions traduïdes al castellà i al català, les he recollides en el portal de la Corporació Catalana dels Mitjans de Comunicació *Ésadir* (<http://esadir.cat/>), en la base de dades sobre el doblatge a Espanya *Eldoblaje.com* (<http://www.eldoblaje.com/>) i en la versió de la pàgina en català *Eldoblatge.com* (<http://www.eldoblatge.com/>), i per últim, en els títols de crèdit de la pel·lícula.

L'argument de la pel·lícula es basa en la història real de Philippe Pozzo di Borgo, un home tetraplègic, i la seua relació amb Abdel Yasmin Sellou, el seu ajudant personal. Narra la història i els vincles finals que s'acaben formant entre dues persones totalment oposades i procedents d'entorns diferents. Driss (Abdel) és d'origen senegalès i viu en un barri obrer de París. Té alguns antecedents penals i és una persona descarada, divertida i irreflexiva. En canvi, Philippe és un home ric i tetraplègic, molt culte i poc espontani que necessita un ajudant personal. Per això convoca una entrevista per tal de decidir qui obtindrà el lloc. Driss, amb l'únic objectiu d'obtenir un segell que li permeta cobrar l'atur es presenta a l'entrevista pensant que serà rebutjat. Però Philippe, fart que els seus cuidadors senten pietat d'ell, contracta Driss, que no té gens de compassió. Malgrat les dificultats de la relació al principi, a

mesura que passa el temps, es crea entre ells un vincle d'amistat tant sòlida com inesperada, en què regna l'ajuda i la comprensió mútua, sense importar les diferències dels seus mons.

4.2. Fase d'elecció

He escollit aquesta pel·lícula perquè s'adequa als factors que vull analitzar. D'una banda, buscava treballar amb un producte audiovisual que, a més de ser actual per tal d'evitar la variable d'anàlisi diacrònica en el meu treball, continguera el francès com a llengua original, ja que és la meua Llengua C de treball des que vaig començar els estudis de Traducció. A més, conté una riquesa de problemes contrastius que ens podem trobar a l'hora de dur a terme una traducció del francès al català i castellà, fet que em serveix per a analitzar les tècniques de traducció que han emprat els traductors d'aquesta obra audiovisual. D'altra banda, el fet que estiga doblada tant en castellà com en català, em dona també l'oportunitat d'aprofundir en els meus coneixements sobre el doblatge i analitzar les diferències entre les dues llengües.

Per tal de dur a terme els meus objectius d'anàlisi de les versions doblades, he decidit extraure de les tres versions totes les estructures que contenen problemes o dificultats de traducció per a poder comparar i analitzar què s'ha fet en cada cas. Les diferències que he trobat en fer les comparacions dels doblatges, les he organitzades en distintes taules que agrupen els problemes en funció de la seua tipologia.

4.3. Procediment d'anàlisi

El procediment que he emprat per a la realització d'aquest treball es podria dividir en quatre fases:

En primer lloc, he visualitzat rigorosament la versió original en francès per tal de fer un buidatge en una base de dades de totes les estructures que podrien suposar un problema de traducció a l'hora de fer els corresponents doblatges al castellà i al català. Per a això, cal tindre en compte el context en el qual se situen els diàlegs per a així interpretar correctament el seu significat.

Després d'obtenir les possibles estructures problemàtiques, en alguns casos, he hagut de documentar-me amb l'ajuda de diccionaris monolingües i bilingües per tal de saber què significaven.

A continuació, he visualitzat les dues versions doblades per tal d'observar com s'han traduït aquestes estructures i he agrupat totes les estructures en diferents taules depenent del tipus de problema que suposaven.

Finalment, una vegada organitzades totes les estructures en les seues taules corresponents, he reflexionat sobre com els traductors han emprat les diferents tècniques de traducció possibles per a resoldre aquests problemes de traducció.

4.4. Buidatge en la base dades

Tots aquests procediments, analitzats i recopilats a través del buidatge, els he organitzat mitjançant taules, dividides en diferents pestanyes d'una base de dades d'Excel en funció del tipus de problema de traducció que suposaven (comunicatiu, pragmàtic, semiòtic o contrastiu del francès-català/castellà). En primer lloc, tenim el TCR per poder situar l'exemple escollit en la pel·lícula. També he indicat la versió original, és a dir, la versió en francès. Després, hi he inclòs una casella on he introduït la traducció que se n'ha fet al català, seguida de la casella on he anotat la traducció al castellà. A continuació, he dedicat una casella per a classificar les diferents tècniques de traducció que s'han emprat en cada cas. També he volgut donar importància al cotext, per a així poder situar l'escena on es trobava cada problema. Per a això, he introduït tres caselles diferents: en la primera es trobaven els diàlegs originals en francès entre els personatges de l'escena; en la segona casella, he introduït els diàlegs de la versió catalana; i en la darrera, els de la versió en castellà.

TCR	FRANCÉS	CATALÀ	CASTELLÀ	TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	COTEXT (FR)	COTEXT(CAT)	COTEXT(ESP)

Fig. II: Mostra dels camps d'anàlisi inclosos en la base de dades.

A partir de les dades recollides, he procedit a dur a terme la fase d'anàlisi del meu treball, que exposaré en l'apartat següent.

5. ANÀLISI DE LA PEL·LÍCULA

En aquest apartat, presentaré alguns dels exemples trobats al llarg de les tres versions que he analitzat i que he recopilat en la base de dades. Així i tot, per qüestions d'espai, només em centraré a esmentar aquells que, a parer meu, són més rellevants per tal d'entendre i aplicar tota la teoria d'aquest treball a l'anàlisi. Per a presentar aquests exemples, faré ús d'un model de taula diferent del de la taula que he fet servir a la base de dades. En aquest taula, inclouré, en una primera casella, l'exemple que vull analitzar, seguit del seu TCR corresponent per a situar l'escena en la pel·lícula. En una altra casella, s'exposarà el tipus de problema de traducció que suposarà a l'hora de fer la traducció en les dues versions doblades. Després, dedicaré una altra casella diferent per a introduir la tècnica de traducció emprada pels traductors per a resoldre cada problema. A continuació, introduiré dues caselles més dedicades a la traducció que se n'ha fet a les dues versions doblades, el català i el castellà. La penúltima casella estarà dedicada a la situació de l'escena, per tal de veure en quina situació comunicativa es troba el problema. I finalment, dedicaré una darrera casella per introduir els diàlegs de l'escena a la qual correspon el problema de traducció en qüestió.

EXEMPLE	
TCR	
TIPUS DE PROBLEMA	
TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	
TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	
SITUACIÓ DE L'ESCENA	
COTEXT	

Fig. III: Mostra dels camps d'anàlisi inclosos en les fitxes d'exemples.

5.1.1. Problemes comunicatius

TCR	FRANÇAIS	CATALÀ	CASTELLÀ	TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	COTEXT (FR)	COTEXT (CAT)	COTEXT (ESP)
01.14	Dégage-toi, putain!	Aparta, cony!	¡Aparta, me cago en...!	TRADUCCIÓ LITERAL+OMISSIÓ	(Driss roule très vite)	(Driss conduex m)	(Driss conduce muy)
02.25	Merde!	Merda!	¡Mierda!	EQUIVALENT	Driss: Ça y est, les	(Driss conduex	(Driss conduce
02.26	Putain!	Collons!	¡Joder!	EQUIVALENT	Driss: Ça y est, les	(Driss conduex	(Driss conduce
02.36	Tes mains, bordel!	Les mans, collons!	¡Sal que te vea las man	TRADUCCIÓ LITERAL+TRANSPOSICIÓ	Police 1: Sortez du	Policia 1: Surtin	Policia 1: ¡Salgan
02.40	Fermes ta gueule!	No diguis res!	¡Tú aquí no explcas na	TRANSPOSICIÓ	Driss : Attendez,	Driss: Li ho puc	Driss: Se lo puedo
09.16	Je sais pas quoi là.	No sé què.	A esos no sé què.	MODULACIÓ	Magalie : Bonjour.	Magalie: Bon dia.	Magalie: Buenos
09.36	Non, mais mon vieux.	Però...home!	¡Hombre de Dios!	EQUIVALENT	Philippe : Et vous?	Philippe: I vostè?	Philippe: ¿Y
10.45	Ah, c'est emmerdant ça!	Doncs és una putada	Es una putada	EQUIVALENT	Driss : Bon! C'est	Driss: A veure,	Driss: Vale, aquí
11.00	Hum, c'est dommage!	Doncs quina llàstima...	Pues es una pena.	EQUIVALENT	Philippe: Oui, c'est	Philippe: Si, és	Philippe: Si, es
36.05	Je m'en contrefous.	M'és ben igual.	Me trae sin cuidado.	EQUIVALENT	Ami à Philippe :	Amic de Philippe:	Amigo de Philippe:
49.59	Ça sert à quoi de passer	Per què serveix tot aqu	¿De qué sirve todo ese	EQUIVALENT+CONDENSACIÓ	Philippe: [...] et	Philippe: I en	Philippe: Y en esta
50.24	Mais si c'est un thon?	Però... i si és un espant	¿Y si es un callo?	EQUIVALENT	Driss : À quoi	Driss: I com és	Driss: ¿Y qué
54.19	Mon cul!	I un colló!	¡Y un huevo!	EQUIVALENT	Driss : Attendez,	Driss: Escolti,	Driss: Digame,
55.33	Oh, la galère!	Quin rotllo!	Joder, ¡qué rollo!	EQUIVALENT	(Dans l'opéra)	(A l'òpera)	(En la ópera)
56.24	Passe-moi un clope.	Dona'm un cigarret.	Oye, dame un piti.	PARÀFRASI+EQUIVALENT	Elisa : Passe-moi	Elisa: Dona'm un	Elisa: Oye, dame
56.29	Non, mais c'est une blag	Estàs de conya?	¿Estás de coña?	EQUIVALENT+CONDENSACIÓ	Elisa : Passe-moi	Elisa: Dona'm un	Elisa: Oye, dame
56.39	Tes chaud ou quoi?	Que vas fumada o què?	¿Tú estás fumada?	EQUIVALENT	Elisa : Passe-moi	Elisa: Dona'm un	Elisa: Oye, dame
01.05.12	Il m'a largé.	M'ha deixat.	Me ha dejado.	PARÀFRASI	Elisa : C'est	Elisa: En Bastien.	Elisa: Es Bastien.
01.05.13	Il s'en fou du moi.	Passa de mi.	Le importo una mierda.	EQUIVALENT	Elisa : C'est	Elisa: En Bastien.	Elisa: Es Bastien.
01.05.27	T'es malade toi ou quoi?	Que no hi toques?	¿Te has vuelto loca?	EQUIVALENT	Elisa: J'ai en idée.	Elisa: I si el vas a	Elisa: Ya lo sé. Ve
01.05.28	Tu crois que j'ai rien d'au	Et penses que no tinc r	No tengo otra cosa que	TRADUCCIÓ LITERAL+MODULACIÓ+	Elisa: J'ai en idée.	Elisa: I si el vas a	Elisa: Ya lo sé. Ve
01.06.48	Putain sa mère.	Cago en dena.	Está claro.	EQUIVALENT+OMISSIÓ	Driss: Vous avez	Driss: No li ha	Driss: ¿Nunca le
01.06.53	Vous me chamez, c'est q	Que em pren el pèl o qu	¿No me estará vaciland	EQUIVALENT	Driss: Vous avez	Driss: No li ha	Driss: ¿Nunca le
01.12.12	C'est pas un thon.	No és un espantall.	No es un callo.	EQUIVALENT	(La femme avec	(La dona amb la	(La mujer con
01.14.18	Tais-toi!	Calla!	¡Cállate!	EQUIVALENT	Driss : Alors	Driss: Què,	Driss: Què,
01.14.40	Casse-toi!	Toca el dos.	¡Largo!	EQUIVALENT	Driss : Alors	Driss: Què,	Driss: Què,
01.20.10	Il faut vraiment être com	S'ha d'estar com una ca	Hay que estar pero mu	EQUIVALENT	(En regardant	(Observant com	(Observando como
01.24.00	Ça va partir en couille!	No es ningun marrón.	¡Me estás tocando los	EQUIVALENT	(En pleine discussi	(Enmig d'una disc	(Enmedio de una

Fig. IV: Taula que conté la llista dels problemes comunicatius.

Com he indicat anteriorment en l'apartat del marc teòric, segons les dimensions del context de Hatim i Mason, els problemes comunicatius estan relacionats amb l'ús de la llengua i amb l'usuari que l'empra. Així doncs, en aquests exemples, veiem que la versió original francesa utilitza un registre col·loquial, ja que es fa servir una gran quantitat de renecs, col·loquialismes i en alguns casos, fins i tot, vulgarismes. Aquesta característica suposa un problema a l'hora de fer les corresponents traduccions perquè, en tots els casos, s'ha de buscar el seu corresponent equivalent. A continuació, procediré a l'anàlisi de diversos exemples de problemes comunicatius que he trobat.

EXEMPLE 1	<i>Merde!</i>
TCR	02.25
TIPUS DE PROBLEMA	Renec
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent
TRADUCCIO AL CATALA	Merda!
TRADUCCIO AL CASTELLA	¡Mierda!
SITUACIO DE L'ESCENA	Driss i Philippe estan dins d'un cotxe. Driss, fascinat per la gran velocitat que pot assolir el vehicle, es motiva i comença a córrer i a avançar per la carretera. De sobte, la policia els segueix i els fa un encauament. Driss se n'a donai solta a aquest reneci, tot seguit, en el minut 02.26, un altre (<i>Putain!</i>), que també ha estat traduït mitjançant l'equivalent ("Collons!" en la versió catalana i "¡Joder!" en la versió espanyola).
COTEXT	• FRANCES: Driss: Ça y est, les voilà! Bon Philippe, on se réveille un peu là. 100 euros que je les mets dans le vent. (silence) Philippe: Fet! Philippe: Tenu! Driss: C'est partie! (Driss continue à rouler vite sur la route) Philippe: Vous êtes en forme, hum... Driss: Hahaha (La police les attrape) Driss: Merda! (Driss essaie de s'échapper mais ils sont encerclés) Driss: Putain! • CATALÀ: Driss: Ja són aquí. Ens haurem d'espavilar! 100 euros que no m'emxampen (silenci) Philippe! Philippe: Fet! Driss: Som-hi! (Driss segueix conduint ràpid per la carretera) Philippe: El veig en forma... Driss: Sí i tant hahaha (La policia els atrapa) Driss: Merda! (Driss intenta escapar-se però estan envoltats pels cotxes de policia) Driss: Collons! • ESPANYOL: Driss: Ya están aquí. A ver si nos espabilamos. 100 euros a que les doy puerta. (Silencio) Philippe! Philippe: ¡Hecho! Driss: ¡Vamos allá! (Driss sigue conduciendo rápido por la carretera) Philippe: Lo veo en forma... Driss: Sí... haha (La policía los atrapa) Driss: ¡Mierda! (Driss intenta escaparse pero están rodeados de policías) Driss: ¡Joder!

Fig. V: Exemple I dels problemes comunicatius.

En aquest cas, tant en la traducció al castellà com al català, el traductor ha optat per aplicar la tècnica de l'equivalent. El text original en francès conté un llenguatge col·loquial, i per això, el traductor ha decidit trobar l'expressió més adient en les dues llengües meta per tal de mantenir aquest col·loquialisme. Tanmateix, s'han utilitzat renecs diferents, segons l'ús que es fa en cada llengua, tot i així, mantenint el mateix sentit.

EXEMPLE 2	<i>Oh, la galère!</i>
TCR	55.33
TIPUS DE PROBLEMA	Renec
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent
TRADUCCIO AL CATALA	Quin rotllo!
TRADUCCIO AL CASTELLA	Joder, ¡qué rollo!
SITUACIO DE L'ESCENA	Philippe i Driss es troben a l'òpera. Driss mai havia vist una obra d'aquest tipus i al principi, li fa gràcia l'escena en la qual un home, vestit d'arbre, canta en alemany. Després de riure's, solta a aquest renec ja que no li agrada en aquest tipus d'obres.
COTEXT	• FRANCES: (Driss : C'est un arbre ! C'est un arbre qui chante ! (Il rit beaucoup) C'est l'allemande ? Public : Shhht Driss : Quoi sht ? C'est en allemande. C'est en allemande en plus. (Il rit toujours) <i>Oh, la galère ! Ça dure combien du temps ?</i> Philippe : Quatre heures. Driss : Oh, putain ! • CATALÀ: Driss: És un arbre? Un arbre que canta! (Riu molt) És en alemany? Públic: Shhht Driss: Què? Canta en alemany. A sobra, en alemany! Està sonat! (Riu) <i>Quin rotllo! I quant dura?</i> Philippe: Quatre hores. Driss: Oh, merda! • ESPANYOL: Driss: ¿Es un árbol? ¿Un árbol que canta? (Ríe mucho) ¿Y en alemán? Público: Shhht Driss: ¿Qué pasa? Canta en alemán. ¡Encima canta en alemán! ¡Está chalado! (Río) <i>Joder, ¡qué rollo! ¿Y cuánto dura?</i> Philippe: Cuatro horas. Driss: ¡Oh, mierda!

Fig. VI: Exemple II dels problemes comunicatius.

Aquesta expressió francesa s'usa per a queixar-se en cas de trobar-se en una situació complicada i que no agrada. Per això, pense que a través de l'equivalent en context, s'ha mantingut el sentit original tant en la versió catalana com en l'espanyola. Tanmateix, en la versió doblada al castellà, s'ha volgut afegir el renec "Joder", potser per a donar-li més èmfasi a la frase. Cal destacar que les solucions en català i en castellà també mantenen la sincronia fonètica, ja que contenen una "ll" ("rotllo", "rollo"), que s'acosta a la ela del terme original francès ("galère").

EXEMPLE 3	<i>Non, mais mon vieux!</i>
TCR	09.36
TIPUS DE PROBLEMA	Col·loquialisme
TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	Equivalent
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	Però...home!
TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	¡Hombre de Dios!
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Driss, amb l'objectiu que li firmen els papers de l'atur, es presenta a casa de Philippe, on s'estan fent una sèrie d'entrevistes per a veure qui és el candidat més adient per a ocupar-se de Philippe. La secretaria de Philippe, Magalie, li pregunta a Driss si té referències i aquest li respon nomenant una sèrie de músics que els altres dos no coneixen. Philippe li diu que se sega i Driss li diu que no vol perquè no coneix res de música. Philippe li pregunta si ell coneix a músics com Chopin, Schubert o Berlioz. Driss es queda mirant-lo amb aire de superioritat i li diu que li estranya que conegue Berlioz i li pregunta que a qui coneix allà. Driss se senta i Philippe i Magalie riuen. Philippe a continuació, li diu "Non, mais mon vieux" i li explica que a part de ser un barri, Berlioz era un compositor del segle XIX.
COTEXT	• FRANCÈS: Philippe : Et vous? Vous connaissez Chopin, Schubert, Berlioz? Driss : Moi, si je connais Berlioz? hum. Vous là ça m'étonneriez que vous connaissiez Berlioz. Philippe: Ah pourtant je suis un spécialiste! Driss : Ah bon? (s'assied) vous connaissez qui là-bas? Quel bâtiment? Philippe: Comment ça quel bâtiment? Non, mais mon vieux! Berlioz avant d'être un quartier c'est un compositeur célèbre! Ecrivain et critique du XIXe! • CATALÀ: Philippe: I vostè? Coneix Chopin, Schubert, Berlioz? Driss: Que si conec Berlioz? M'estranyaria que vostè conegués Berlioz. Philippe: Ah, doncs en sóc un especialista! Driss: Ah si? Qui coneix d'allà? De quin bloc? Philippe: Com de què quin bloc? Però...home! Berlioz, a part de ser un barri, és un famós compositor, escriptor i crític del segle XIX! • ESPANYOL: Philippe: ¿Y usted? ¿Usted conoce a Chopin, Schubert, Berlioz? Driss: ¿Que si conozco Berlioz? Me extraña que sepa algo de Berlioz. Philippe: ¡Ah, pues soy un especialista! Driss: ¿Ah si? ¿A quién conoce allí? ¿De qué edificio? Philippe: ¿Cómo que de qué edificio? ¡Hombre de Dios! Berlioz, aparte de ser un barrio, es sobre todo un compositor famoso, escritor y crítico del siglo XIX.

Fig. VII: Exemple III dels problemes comunicatius.

En francès, “mon vieux”, s'utilitza com apel·latiu per a dirigir-se de forma col·loquial a algú. Pense que la traducció que s'ha fet al català resulta molt més propera a l'original, ja que emprà també el mot “però” (*mais*) seguit dels punts suspensius, molt paregut al sentit de la frase original en francès. En canvi, en la traducció que se n'ha fet al castellà, s'utilitza simplement l'expressió “Hombre de Dios”, que em pareix un bon equivalent, però, al mateix temps, diferent, ja que fa referència a Déu i en l'original no hi ha cap referència a Déu. En qualsevol cas, en ambdues versions traduïdes, s'ha fugit del calc “amic” o “amigo” i s'han aportat solucions que resulten naturals en les LM.

EXEMPLE 4	Ah, c'est emmerdant ça!
TCR	10.45
TIPUS DE PROBLEMA	Vulgarisme
TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	Equivalent
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	Doncs és una putada!
TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	Es una putada.
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Driss continua al despatx de Philippe, en l'entrevista. Passen uns minuts des del començament i demana a Philippe si li pot firmar els papers de l'atur o no. Philippe li respon que no està en condicions per firmar-ho i Driss, que no s'ha aturat a observar que Philippe va en cadira de rodes, li pregunta que per què no està en condicions de firmar. Philippe, dirigeix la cadira de rodes elèctrica i se situa davant de Driss, que el mira i diu "Ah, c'est emmerdant ça!".
COTEXT	• FRANCÈS: Driss : Bon! C'est pas que je m'ennuie mais qu'est-ce qu'on fait? On signe, on signe pas? Philippe: Nan, je suis pas en mesure de vous le signer sur le champ. Driss : Ah bon? Pourquoi? Philippe: Pourquoi? (déplacement fauteuil roulant) Driss : Ah, c'est emmerdant ça ! Parce que... il y a une histoire de délais et comme je suis pas mal en retard... • CATALÀ: Driss : A veure, aquí s'està molt bé, però què fem? Firmem o no firmem? Philippe: No estic en condicions de firmar-li ara. Driss: Ah, no? Per què? Philippe: Per què? (Mou la cadira de rodes i es fica davant seu) Driss: Doncs és una putada perquè hi ha un termini i vaig una mica tard. • ESPANYOL: Driss: Vale, aquí se está bien, pero ¿qué? ¿Firma o no firma? Philippe: No, ahora no estoy en condiciones de firmar. Driss: ¿Ah, no? ¿Por qué? Philippe: ¿Por qué? (Mueve la silla de ruedas y se sitúa delante de Driss) Driss: Es una putada porque hay un plazo y llevo bastante retraso.

Fig. VIII: Exemple IV dels problemes comunicatius.

La paraula francesa “emmerdant” és una paraula d’un registre vulgar i fa referència a alguna cosa enutjosa o empipadora. Per això, crec que, a través de l’equivalent, els traductors han aconseguit mantindre, en les dues versions doblades, el sentit de l’expressió original en la qual Driss pensa que el fet que Philippe estiga assegut en una cadira de rodes és “emmerdant” (una putada). La sincronia fonètica també es manté en ambdues versions traduïdes, amb l’ús de la pe oclusiva de “**putada**”, que quadra amb les emes de la paraula original (“**emmerdant**”).

Per concloure l'apartat dels problemes comunicatius, m'agradaria fer referència a alguns exemples en els quals s'han emprat tècniques de traducció diferents de les anteriors. Observem els exemples següents:

EXEMPLE 5	<i>Ça sert à quoi de passer par toute cette merdie là?</i>
TCR	49.59
TIPUS DE PROBLEMA	Col·loquialisme
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent+Condensació
TRADUCCIO AL CATALA	Per què serveix tot aquest rotllo?
TRADUCCIO AL CASTELLA	¿De qué sirve todo ese rollo macabeo?
SITUACIO DE L'ESCENA	Philippe recita un poema a la vegada que la seua secretària Magalie l'escrivia una carta per a enviar-li-la a la dona amb la qual Philippe manté una relació epistolar. A Driss, que està present, li pareix un rotllo el que estan fent i fa aquesta pregunta.
COTEXT	• FRANCES: Philippe: [...] et dans cette nature étrange et symbolique... Magalie: « et dans cette nature étrange et symbolique... » Driss: Qu'est-ce que c'est chiant! Philippe: Où l'ange inviolé se mêle au sphinx antique... Magalie: Alors, sphinx je doute, c'est uni o i grecque ? Driss: Ça prend la tête votre truc. Philippe: C'est en -inx au singulier. Driss: Ça sert à quoi de passer par toute cette merdie là? • CATALÀ: Philippe: I en aquesta natura estranya i simbòlica... Magalie: "I en aquesta natura estranya i simbòlica." Driss: Quin rotllo! Philippe: En quel l'àngel inviolat es barreja amb l'esfinx antiga... Magalie: Esfinx és masculí o femení? Driss: M'esteu posant un cap com un bombo. Philippe: Tan pot ser masculí com femení. Driss: Per què serveix tot aquest rotllo? • ESPANYOL: Philippe: Y en esta criatura extraña y simbólica... Magalie: "Y en esta criatura extraña y simbólica." Driss: ¡Qué coñazo! Philippe: En la que el ángel virgen se mezcla con la esfinge antigua... Magalie: Una duda... ¿esfinge es con g o con j? Driss: Esto no hay quien lo aguante. Philippe: Con g. Se escribe con g. Driss: Oye, ¿de qué sirve todo ese rollo macabeo?

Fig. IX: Exemple V dels problemes comunicatius.

En aquest exemple s'observa que s'empren dues tècniques de traducció diferents: per una part, el traductor ha emprat la tècnica de l'equivalent per tal de seguir el sentit col·loquial de la frase original en francès. En la traducció al català, la paraula francesa "merdie" s'ha traduït solament per "rotllo", però en el doblatge al castellà s'ha preferit afegir l'adjectiu "macabeo" a "rollo", formant així la frase feta en castellà "rollo macabeo". També cal comentar que, possiblement, el traductor haja afegit la paraula "macabeo" per la sincronia fonètica, ja que té una ema, com la paraula francesa "merdie". A més, també es podria dir que s'ha fet servir la tècnica de la condensació, ja que, en fer les dues traduccions, s'ha suprimit el verb francès "passer" perquè no eren necessaris tots els elements per a la completa comprensió de la frase. A més, crec que una altra raó per la qual s'ha gastat aquesta última tècnica ha sigut per l'ajust.

Driss, el personatge que diu aquesta frase, parla molt de pressa i per això crec que han volgut condensar la frase perquè, contràriament, la traducció no haguera cabut en la boca del personatge.

EXEMPLE 6	<i>Tu crois que j'ai rien d'autre à foutre que m'occuper des histoires de gamines?</i>
TCR	01.05.28
TIPUS DE PROBLEMA	Col·loquialisme
TECNICA DE TRADUCCIO	Traducció literal+Modulació+Condensació
TRADUCCIO AL CATALA	Et penses que no tinc res més a fotre que criaturades?
TRADUCCIO AL CASTELLA	No tengo otra cosa que hacer que ocuparme de bobadas.
SITUACIO DE L'ESCENA	A la filla de Philippe, Elisa, li ha deixat la seua parella. En aquesta escena, Elisa està plorant damunt del seu llit i Driss li pregunta què li passa. Ella li ho conta i, a més, li demana a Driss que si pot parlar amb la seua ex-parella per a ajudar-la. A açò, Driss contesta amb aquesta frase, on li deixa clar queno vol encarregar-se de criaturades.
COTEXT	• FRANCES: Elisa: J'ai en idée. Vas le voir. Va lui parler. Driss: A qui? Elisa: Bah, Bastien. Je te paie si tu veux. Driss: Comment ça? Tu me paies? T'es malade ou quoi? Tu crois que j'ai rien d'autre à foutre que m'occuper des histoires de gamines? Elisa: S'il te plaît. • CATALÀ: Elisa: I si el vas a veure? Parla-hi. Driss: Amb qui? Elisa: Amb en Bastien. Si vols t'ho pago. Driss: Què vol dir que m'ho pagues? Que no hitoques? Et penses que no tinc res més a fotre que criaturades? Elisa: Va, si us plau. • ESPANYOL: Elisa: Ya lo sé. Ve a verle. Habla con él. Driss: ¿Con quién? Elisa: Con Bastien. Si lo haces te pago. Driss: ¿Cómo que si lo hago me pagas? ¿Te has vuelto loca? No tengo otra cosa que hacer que ocuparme de bobadas. Elisa: Anda, por favor.

Fig. X: Exemple VI dels problemes comunicatius.

Aquest és un exemple que considere rellevant, ja que el traductor ha fet servir tres tècniques de traducció diferents. Per a fer la traducció al català, el traductor ha optat per realitzar una traducció literal, tot mantenint l'ordre dels elements en la pregunta que s'ha fet en la versió original. A més, s'ha utilitzat la condensació, perquè, com en l'exemple anterior, s'ha optat per eliminar un verb (*m'occuper*) de la frase original, prescindible per a la completa comprensió de la pregunta. D'altra banda, “les histoires de gamines” es tradueix en les dues llengües meta en una sola paraula: o bé “criaturades” (en català) o “bobadas” (en castellà). També considere important afegir el fet que la proximitat entre les llengües juga més a favor del català que de l'espanyol. Per això, en aquest cas, per exemple, el verb francès “foutre” permet una traducció més fàcil al català, ja que en català també existeix aquest verb (“fotre”). En canvi, per a fer la traducció a l'espanyol, el que s'ha fet ha sigut una modulació, en la qual

s'ha eliminat la pregunta de la versió original i s'ha introduït una frase irònica. Finalment, al mateix temps, també podem dir que s'ha fet una condensació, ja que els elements que s'han gastat per fer la pregunta en la versió original s'han eliminat per tal que quedés la frase irònica com a traducció.

5.1.2. Problemes pragmàtics

TCR	FRANÇÈS	CATALÀ	CASTELLÀ	TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	COTEXT (FR)	COTEXT (CAT)	COTEXT (ESP)
10.25	Bon ! C'est pas que je m'ennuie	A veure, aquí s'hi e	Vale, aquí se está bien	MODULACIÓ	Driss : Bon ! C'es	Driss: A veure, aq	Driss: Vale, aquí se e
10.30	Nan, je ne suis pas en mesure	No estic en condici	No, ahora no estoy en	PARÀFRASI	Philippe: Nan, je si	Philippe: No estic e	Philippe: No, ahora ne
13.50	Fais le malin-toi...	Molt graciós....	No te pases de listo.	EQUIVALENT	(Le frère de Driss	(El germà de	(El hermano de
14.52	Que je suis la dernière des cor	Que sóc idiota rem	¿Que me chupo el ded	EQUIVALENT	Mère: Où vous ét	Mère: On t'havies	Madre: ¿Dónde has
16.09	Tu prends tes cliques et tes cl	Ja pots agafar les t	Así que coge tus cosas	EQUIVALENT+PARÀFRASI	Mère: Je t'écoute.	Mère: T'escolto. M	Madre: Te escucho. :
19.44	Je vous préviens qu'il a passé	L'avisó que ha pass	Le advierto que ha pas	EQUIVALENT	(Yvonne, une des	(Yvonne, una de	(Yvonne, una de las
20.01	Beaucoup de candidats jettent	Li he de dir que mo	Debo precisar que muc	EQUIVALENT+PARÀFRASI	(Yvonne, une des	(Yvonne, una de le	(Yvonne, una de las
20.03	Ça défile ici.	Van desfilar per a	Esto es un desorden.	EQUIVALENT	(Yvonne, une des	(Yvonne, una de le	(Yvonne, una de las
20.12	On m'a demandé de vous faire	M'han demanat que	Me han encargado que	COMPENSACIÓ	(Yvonne, une des	(Yvonne, una de	(Yvonne, una de las
20.13	Moi aussi j'ai d'autres chats à	Però jo també tinc	Yo también tengo muc	PARÀFRASI	Driss : Bon,	Driss: A veure,	(Yvonne, una de las
21.43	Vivre sur le dos des autres.	Viure a costa dels a	Vivir a costa de los de	EQUIVALENT	Philippe : Bon ça	el paper firmat. És	Philippe: Bien, ya
25.51	On peut arrêter les vanes?	Podem parar de fer	¿Nos dejamos de coñ	EQUIVALENT	Philippe : Vous	Philippe : En fi,	Philippe: Además de
28.34	C'est quoi ce truc d'ouf ça?	Ès una passada així	La madre que me paric	EQUIVALENT	(Driss verse de	(Driss aboca	(Driss vierte agua
33.16	Vous allez pas acheter cette ci	Pagarà 30.000 euro	¿Va a pagar esa pasta	MODULACIÓ+ ADAPTACIÓ	(Dans une	(En una galeria	(En una galeria de
49.54	Ça prend la tête votre truc.	M'esteu posant un	Esto no hay quien lo a	EQUIVALENT+PARÀFRASI	Philippe: [...] et	Philippe: I en	Philippe: Y en esta
55.43	Beau gars à cette époque-là.	Feia goig aquí.	Aquí tenia buena pinta	CONDENSACIÓ+EQUIVALENT	(Driss aide Philip	(Driss ajuda a Phil	(Driss ayuda a Philip
56.58	Je vais péter un plomb.	Jo petaré. Al final p	¿Se me van a cruzar!	EQUIVALENT	Driss : Je vais	Driss: Jo petaré.	Driss: ¿Le voy a
57.08	Il faut l'encadrer parce que s	Si no la fa creure u	Como no la ponga firm	TRANSPOSICIÓ+EQUIVALENT	Driss : Je vais	Driss: Jo petaré.	Driss: ¿Le voy a
57.14	J'ai envie de vos mans-là pour	Doncs em venen g	Pues me dan ganas de	EQUIVALENT	Driss : Je vais	Driss: Jo petaré.	Driss: ¿Le voy a
57.40	Je la remettrais sur sa place.	Si em deixa, aniria	¿Así que déjeme que le	EQUIVALENT+PARÀFRASI	(Driss communiq	(Driss, li comunic	(Driss le comunica
01.02.19	Tout est réglé comme du papi	I ho organitza tot fi	Y lo prepara todo minu	PARÀFRASI	(Driss viens de	(Driss acaba de	(Driss acaba de
01.06.59	L'espoir fait vivre.	D'il·lusions també	e Ante todo, optimismo.	EQUIVALENT+PARÀFRASI	Driss: Vous avez	Driss: No li ha	Driss: ¿Nunca le ha
01.16.42	Voulez vous barrer?	Vol tocar el dos?	Quiere pirarse, ¿no?	EQUIVALENT	(Conversation	(Conversació	(Conversación por
01.18.29	Je ne suis pas rassuré.	No les tinc totes.	No las tengo todas cor	EQUIVALENT	(Dans l'avion)	(Dins l'avió)	(Dentro del avión)

Fig. XI: Taula que conté la llista dels problemes pragmàtics.

Quant als problemes pragmàtics, recordem que són aquells relacionats amb la *intencionalitat* del discurs. En aquesta pel·lícula en concret, comptem amb una àmplia varietat de problemes d'aquest tipus. Un dels més abundants eren les locucions i frases fetes amb un alt valor pragmàtic en el discurs.

EXEMPLE 1	<i>Fais le malin-toi...</i>
TCR	13.50
TIPUS DE PROBLEMA	Locució
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent
TRADUCCIO AL CATALA	Molt graciós...
TRADUCCIO AL CASTELLA	No te pases de listo
SITUACIO DE L'ESCENA	Un dels germans menuts de Driss surt d'un cotxe negre desconegut i Driss el veu per la finestra. Sap que amaga alguna cosa i quan entra a casa i Driss li pregunta alguna cosa, li diga el que li diga no es fia d'ell i per això li diu aquesta frase.
COTEXT	• FRANCÉS: Driss: Tu viens d'où? Frère: De l'école. Driss: Tu vas où-là? Frère: Faire de l'équitation. Driss: Fais le malin, toi... • CATALÀ: Driss: D'on vens? Germà: De l'escola. Driss: I on vas? Germà: A equitació. Driss: Molt graciós... • ESPANYOL Driss: ¿De dónde vienes? Hermano: De la escuela. Driss: ¿A dónde vas? Hermano: Equitación. Driss: No te pases de listo.

Fig. XII: Exemple I dels problemes pragmàtics.

En aquest exemple trobem una locució que conté l'adjectiu “malin”, que segons el context on es trobe, té un sentit o un altre. En aquest context, es podria dir que té un valor irònic en la frase, ja que Driss ho diu perquè sap que el seu germà menut li està amagant alguna cosa. Per a fer la traducció al català, s'ha emprat la tècnica de l'equivalent, on s'ha canviat completament la frase i s'ha traduït l'adjectiu “malin” com a “graciós”. Així i tot, pense que en la traducció s'ha aconseguit donar a entendre el mateix sentiment d'ironia que Driss volia transmetre. La traducció al castellà s'ha fet, també, a través de la tècnica de l'equivalent, on el traductor ha fet servir una frase en castellà que equival a la frase original en francès, on l'adjectiu “malin” s'ha traduït com a “listo”, amagant també un sentit irònic.

EXEMPLE 2	<i>Tu prends tes cliques et tes claques et tu foutres le champ d'ici</i>
TCR	16.09
TIPUS DE PROBLEMA	Frase feta
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent i paràfrasi
TRADUCCIO AL CATALÀ	Ja pots agafar les teues coses i fotre el camp
TRADUCCIO AL CASTELLA	Así que coge tus cosas y lárgate de aquí
SITUACIO DE L'ESCENA	Driss i la seua mare estan enmig d'una discussió. Driss ha passat sis mesos sense donar senyals de vida i sense preocupar-se per la seua família i torna a casa com si res. La seua mare està farta d'ell i li diu que se'n vage de casa perquè té més fills a part d'ell.
COTEXT	• FRANCÈS: Mère: Je t'écoute. Tu sais Driss, j'ai beaucoup prié pour toi, mais que Dieu me pardonne. J'ai d'autres enfants. J'ai encore de l'espoir pour eux. Je ne peux plus te voir traîner par ici. Tu prends tes cliques et tes claques et tu foutres le champ d'ici. T'as compris? Va-t'en. Va-t'en. • CATALÀ: Mare: T'escolto. Mira, Driss, he resat molt per tu, però que Déu em perdoni. Tinc més fills. Encara hi tinc esperances. No et vull veure més per aquí. Ja pots agafar les teves coses i fotre el camp. M'has entès? Vés-te'n. Vés-te'n! • ESPANYOL: Madre: Te escucho. Sabes, Driss, recé mucho por ti, pero que Dios me perdone. Tengo otros hijos. Y todavía tengo esperanza por ellos. Ya no quiero verte por aquí. Así que coge tus cosas y lárgate de aquí. ¿Has comprendido? Vete. ¡Vete!

Fig. XIII: Exemple II dels problemes pragmàtics.

He decidit comentar aquest exemple extret de la base de dades perquè m'ha paregut curiós el fet de trobar dues locucions en una mateixa frase. La primera locució que trobem és “prendre ses cliques et ses claques”, que vol dir “agafar les coses i anar-se’n”. La segona locució “foutre le camp” equivaldria a l'expressió “tocar el dos” (o “fotre el camp”), que vol dir també “anar-se’n”. Cal dir que gràcies a la similitud entre les locucions francesa i catalana, que són iguals (“foutre le camp” i “fotre el camp”) es conserva un ajust fonètic perfecte. Cal dir també que aquestes dues locucions són familiars, ja que les fa servir la mare de Driss enmig d'una discussió amb ell per a fer-li saber que vol que se'n vaja de casa perquè està enfadada i farta d'ell. En el cas de la primera locució, el traductor ha fet servir en ambdós casos una paràfrasi per fer la traducció. En canvi, la segona locució s'ha traduït en les dues versions a través de l'equivalent, amb el qual s'ha aconseguit plasmar eixe sentiment que vol expressar la mare de Driss en la versió original en francès.

EXEMPLE 3	<i>L'espoir fait vivre</i>
TCR	01.06.39
TIPUS DE PROBLEMA	Refrany
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent i parafrasi
TRADUCCIO AL CATALÀ	D'il·lusions també es viu
TRADUCCIO AL CASTELLÀ	Ante todo, optimismo
SITUACIO DEL'ESCENA	Driss està parlant amb Yvonne sobre Magalie, un xica que li agrada a Driss i que treballa també a casa de Philippe. Yvonne no li parla massa clar però li fa saber que ella pensa que mai aconseguirà res amb Magalie. Però Driss no es dona per vençut i Yvonne li diu aquest refrany.
COTEXT	• FRANCES: Driss: Vous avez déjà parlé de moi? Yvonne: Non. Driss: Non? Yvonne: Mais si. Enfin, un petit peu. Driss: Putain sa mère. J'en étais sûr. Elle me kiffe. C'est sûr. Elle me kiffe. Yvonne: Hahaha. Driss: Ah, vous me charriez, c'est ça? Yvonne: Ah, non. Driss: Non, mais charriez. C'est pas grave. Un jour vendra Magalie dans mon lit. Yvonne: <i>L'espoir fait vivre.</i> • CATALÀ: Driss: No li ha parlat mai de mi? Yvonne: No. Driss: No? Yvonne: Bé, sí. Una mica. Driss: C'ago en dona. Ho sabia. Li molo segur. Li molo. Yvonne: Hahaha. Driss: Que em pren el pèl o què? Yvonne: No, no. Driss: Prengui-me'l, m'és igual. Algun dia me l'emportaré al llit a la Magalie. Yvonne: <i>D'il·lusions també es viu.</i> • ESPANYOL: Driss: ¿Nunca le ha hablado de mí? Yvonne: No. Que sí... pero poquito. Driss: Está claro. Lo sabía. Sí, le molo. Es normal. Le molo. Yvonne: Jajaja. Driss: No me estará vacilando... Yvonne: No, no. Driss: Vacilema, no pasa nada. Sé que Magalie acabará en mi cama. Yvonne: <i>Ante todo, optimismo.</i>

Fig. XIV: Exemple III dels problemes pragmàtics.

Aquest refrany vol dir que el fet d'estar il·lusionats per alguna cosa ens permet tenir la motivació necessària per assolir el nostre objectiu. En català s'ha emprat la tècnica de l'equivalent per tal de mantenir el refrany. Tanmateix, s'ha canviat la paraula "espoir" (esperança) pel sinònim "il·lusió", ja que la paraula que es fa servir en la frase equivalent a la nostra llengua conté aquest sinònim. En la versió al castellà, en canvi, no s'ha volgut mantenir el refrany, pot ser a causa de l'ajust. Tanmateix, s'ha mantingut el sentit de l'original a través de la parafrasi. I, en aquest cas, el traductor també ha preferit canviar la paraula "espoir" pel sinònim "optimismo".

5.1.3. Problemes semiòtics

FRANÇÈS	CATALÀ	CASTELLÀ	TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	COTEXT (FR)	COTEXT (CAT)	COTEXT (ESP)
Un baby phone.	Un babyfon.	Un babyfon.	PRÉSTEC DE L'ANGLÈS	Yvonne: Pour com	Yvonne: Per comunicar	Yvonne: Para comuni
Je te dérange pas, Patrick	Perdona, Robert Redford .	Perdona, Robert Redford .	ADAPTACIÓ+MODULACIÓ	(Driss et Philippe	(Driss i Philippe estan	(Driss y Philippe
Chancellerie.	Ministeri de Justícia.	Ministerio de Justicia.	ADAPTACIÓ	Ami à Philippe:	Amic de Philippe: He p	Amigo de Philippe: H
C'est pas Mesrine .	No és un gàngster .	No es que tu chico sea Al Capon	ADAPTACIÓ+PARÀFRASI+AMPLIFICACIÓ	Ami à Philippe:	Amic de Philippe: He p	Amigo de Philippe: H
Je prendrai une tarte Tatin .	Jo voldria un pastís de té.	Yo tomaré una tarta Tatin .	PARÀFRASI+PRÉSTEC DE FRANÇÈS	(Dans un	(En un restaurant)	(En un restaurante)
L'oeuf de Fabergé.	Ou de Fabergé.	Huevo de Fabergé.	PRÉSTEC DEL FRANÇÈS	Philippe: On est	Philippe: Quin dia del	Philippe: ¿A qué día
Imodium?	Fortasec!	Fortasec.	ADAPTACIÓ	Driss: Qu'est	Driss: Què tens? Eil	Driss: Eh, ¿qué te
Doliprane.	Aspirina.	Aspirina.	ADAPTACIÓ	Driss: Qu'est	Driss: Què tens? Eil	Driss: Eh, ¿qué te
L'Estate	L'Estate	El Verano.	PRÉSTEC DE L'ITALIÀ+TRADUCCIÓ L	(En s'adressant à	(Dirigint-se a	(Dirigiéndose a la
D'un pub pour du café, non?	És d'un anunci. D'un parfum, no?	Es de un anuncio de un perfume,	ADAPTACIÓ	(Philippe veut	(Philippe li vol	(Philippe le quiere
Oyez, oyez parmandas, on	Alto aquí, Batia. M'esperen al castell	Os, gente de bien! Me esperan en	ADAPTACIÓ	(En écoutant	(Encara escoltant	(Aún escuchando a la
C'est le Barry White de l'ép	Era el Barry White de l'època.	Era el Barry White de la época.	PRÉSTEC DE L'ANGLÈS	(musique) Ah non	(música) Aquesta	(música) Esta no la
Bonjour, vous êtes bien aux	Bon dia, ha trucat al Servei d'Ocupac	Buenos días, ha llamado al Institut	ADAPTACIÓ	(musique) Driss: Je	(música) Driss: Aquest	(Música) Driss: Esta
C'est Tom & Jerry ça, non?	És de Tom i Jerry això, no?	Es Tom y Jerry , ¿verdad?	PRÉSTEC DE L'ANGLÈS	(musique) C'est Te	(música) És de Tom i	(música) Es Tom y J
Croissants	Croissants	Cruasanes	PRÉSTEC DEL FRANÇÈS	Driss: Alors	Driss: Què, Bastien,	Driss: Qué, Bastien
Demain on fera un petit brui	Demà farem un esmorzar-dinar.	Mañana prepararemos un brunch.	EQUIVALENT/TRADUCCIÓ LITERAL+H	Bastien: Bonjour	Bastien: Bon dia! (Li	Bastien: ¡Buenos
T'a pas oublié mes chouque	Hi ha les meves pastes, oi?	¿Mis petisuis están aquí?	PARÀFRASI + ADAPTACIÓ	Bastien: Bonjour	Bastien: Bon dia! (Li	Bastien: ¡Buenos
Serpico ? Jean Jaurès ? L'e	Serpico ? Jean Jaurès ? Algun nom	Serpico ? Jean Jaurès ? Al meno	PRÉSTEC DEL FRANÇÈS	(S'adressant à	(Dirigint-se a Philippe)	(Dirigiéndose a

Fig. XV: Taula que conté la llista dels problemes semiòtics

A continuació tractarem els problemes semiòtics, aquells que estan relacionats sobretot amb la *intertextualitat* i amb els referents culturals. He de dir que, òbviament, la tècnica de traducció més emprada en el cas de la resolució dels problemes semiòtics ha sigut la de l'adaptació, ja que alguns aspectes i elements de la cultura origen no s'haurien comprés si no s'hagueren traduït tenint en compte la cultura de les dues llengües d'arribada.

EXEMPLE 1	<i>Imodium i Doliprane</i>
TCR	01.04.31:01.05.00
TIPUS DE PROBLEMA	Noms de medicaments francesos
TECNICA DE TRADUCCIO	Adaptació
TRADUCCIO AL CATALA	Fortasec i Aspirina
TRADUCCIO AL CASTELLA	Fortasec i Aspirina
SITUACIO DEL'ESCENA	En una mateixa escena, Driss es troba a l'habitació d'Elisa perquè l'escolta plorar i es preocupa per ella. Li pregunta què ha passat i, com que veu les caixes d'aquests dos medicaments, vol saber per què se'ls ha pres.

COTEXT	• FRANCES: Driss : Qu'est qu'il y a ? Elisa, Elisa! Elisa: Laisse-moi! Putain! Driss: Elisa! Qu'est-ce que t'a pris ? Qu'est que t'a fait ? (il voit une boîte de pilules) Où t'a trouvé ça ? Elisa: Dans le sac d'Yvonne. Driss : Imodium ? Et qu'est que tu voulais faire avec ça ? Tu voulais te tuer ? Tu vas juste arrêter de chier pendant trois mois-là. Elisa: Vas-y. Mais, laisse-moi. Driss : Attends. Eh. T'a pris de Doliprane aussi ? Mais tu vas mourir ! C'est grave ! Qu'est-ce qu'on fait ? On appelle les urgences ? Qu'est que t'a pris ? Elisa: C'est Bastien. Driss : Quoi Bastien ? Elisa: Il m'a largué. Il s'en fou du moi. Il m'a même traité de pute. Driss : Ah, ça c'est pas bien. • CATALÀ: Driss: Què tens? Ei! Elisa! Elisa! Ei! Elisa: Que em deixis! Para! Driss: Què t'agafa? Ei! Què has fet? (veu una caixa de pastilles) D'on ho has tret? Elisa: De la bossa de la Yvonne. Driss: Fortasec! Què volies fer amb això? Suicidar-te? Doncs et passaràs tres mesos sense cagar. Elisa: Deixa'm en pau. Driss: Espera. Ho has barrejat amb aspirina? Et moriràs! Es molt greu! Hahaha Què fem? Truquem a urgències? Què t'ha agafat? Elisa: En Bastien. Driss: Què passa? Elisa: M'ha deixat. Passa de mi. I m'ha tractat de puta. Driss: Mmm, això no es fa. ESPANYOL: Driss: Eh, ¿qué te pasa? ¡Eh! ¡Elisa! ¡Elisa! ¡Eh! Elisa: ¿Que me dejes? ¡No! Driss: ¿Qué te pasa? Eh! ¿Qué has hecho? (Ve una caja de pastillas) ¿De dónde lo has sacado? Elisa: Del bolso de Yvonne. Driss: Fortasec. ¿Qué querías hacer con esto? ¿Suicidarte? Pues vas a tirarte tres meses sin cagar. Elisa: Que me dejes en paz. Driss: Eh, espera. ¿Lo has mezclado con aspirina? Tía, te vas a morir. ¡Es muy grave! Hahaha ¿Qué hacemos? ¿Llamamos a urgencias? ¿Qué te ha pasado? Elisa: Es Bastien. Driss: ¿Qué pasa con él? Elisa: Me ha dejado. Le importo una mierda. Y me ha tratado de puta. Driss: Eso no está bien.

Fig. XVI: Exemple I dels problemes semiòtics.

M'ha semblat oportú fer el comentari d'aquests dos exemples en conjunt, ja que es tracta en ambdós casos de noms de medicaments francesos. Aleshores, es podria dir que, per qüestió cultural, s'han hagut de traduir mitjançant la tècnica de l'adaptació, ja que encara que els medicaments puguin ser els mateixos entre diferents països, poden tindre un nom diferent, o simplement, pertànyer a una marca diferent. El primer medicament (*Imodium*) és un medicament antidiarreic que redueix els moviments i secrecions intestinals. Al nostre país és més conegut com a "Fortasec". El segon medicament (*Doliprane*) serveix per a alleujar els dolors ocasionals lleus o moderats, com mals de cap, dentals, menstruals, musculars (contractures) o d'esquena (lumbàlgia). Al nostre país es coneix més com a "Aspirina".

EXEMPLE 2	<i>Chouquettes</i>
TCR	01.26.44
TIPUS DE PROBLEMA	Nom de menjar típic francès
TECNICA DE TRADUCCIO	Paràfrasi i adaptació
TRADUCCIO AL CATALÀ	pastes
TRADUCCIO AL CASTELLÀ	petitsuis
SITUACIO DE L'ESCENA	Quan Elisa li diu a Driss que parli amb la seua ex-parella (Bastien) aquest al principi es nega. Però, finalment, accedeix a canvi de que Elisa li pague una quantitat de diners. Driss parla amb Bastien i li diu que, a partir d'això moment, ha de tractar Elisa com una reina i que cada matí, li haurà de portar el desdormir. Així doncs, Bastien és el que fa: cada matí va a casa d'Elisa i li dona les pastes a Yvonne, una altra ajudant de Philippe. Un dia Bastien arriba amb les pastes a la mà i Yvonne li pregunta per les seues "chouquettes".
COTEXT	• FRANCÉS: Bastien : Bonjour ! (Li dona el sac a Yvonne avec les pâtes) Yvonne : Bonjour, Bastien ! Merci, à demain. Euh, demain on fera un petit brunch, juste pour pouvoir prévoir un peu plus... Bastien : Ça va. Au revoir, Yvonne. Yvonne : T'a pas oublié mes chouquettes ? Bastien : Ah, non, non. Yvonne : Bien. Merci. • CATALÀ: Bastien : Bon dia! (Li dona una bossa a Yvonne plena de dolços) Yvonne : Bon dia, Bastien! Gràcies, fins demà. Ah! Demà farem un esmorzar-dinar, porta alguna cosa més. Bastien : Ah, d'acord. Adéu, Yvonne. Yvonne : Hi ha les meves pastes, oi? Bastien : Sí, sí. Yvonne : Molt bé. Gràcies. • ESpanyol: Bastien : ¡Buenos días! (Le da una bolsa a Yvonne llena de dulces) Yvonne : Hola, Bastien. Gracias, hasta mañana. Ah! Mañana prepararemos un brunch, así que si puedes traer algo más... Bastien : Ah, de acuerdo. Adiós, Yvonne. Yvonne : ¿Mis petitsuis están aquí? Bastien : Sí, sí. Yvonne : Bien. Gracias.

Fig. XVII: Exemple II dels problemes semiòtics.

En aquest cas, per a fer la traducció al català, s'ha fet servir la tècnica de la paràfrasi, simplement traduint el mot "chouquettes" com a "pastes", perquè, tal vegada, el traductor no ha trobat una pasta igual amb el mateix nom i no l'ha pogut adaptar. En canvi, en la traducció que se n'ha fet a l'espanyol es podria dir que s'ha emprat la tècnica de l'adaptació, ja que s'ha usat un altre referent cultural més conegut en la llengua meta ("petitsuis"), però que també pertany a la cultura original.

EXEMPLE 3	<i>C'est une pub ! Pour du café non ?</i>
TCR	01.08.15
TIPUS DE PROBLEMA	Anuncis publicitaris diferents
TECNICA DE TRADUCCIO	Adaptació
TRADUCCIO AL CATALÀ	Es d'un anunci d'un perfum, no?
TRADUCCIO AL CASTELLÀ	Es de un anuncio de un perfume, ¿no?
SITUACIO DE L'ESCENA	Després de la festa d'aniversari de Philippe, on ha hagut una orquestra i molts convidats, Philippe li demana a l'orquestra que toque diverses peces per tal que Driss endevine de quines es tracta. Driss només fa que associar les obres a moments de la vida quotidiana. Una d'aquestes obres pertany a un anunci de cafè que es va fer a França i Driss li ho pregunta.
COTEXT	• FRANCÈS: Driss : Si je connais, c'est une pub ! Pour du café non ? • CATALÀ: Driss: Sí, sí que la conec. És d'un anunci. D'un perfum, no? • ESPANYOL: Driss: Sí, la conozco, sí. Es de un anuncio. De un perfume, ¿no?

Fig. XVIII: Exemple III dels problemes semiòtics.

En aquest exemple, s'ha fet servir en ambdós casos la tècnica de l'adaptació. A França es va fer un anunci de cafè on apareixia la melodia del "Prélude de Bach suite Violoncelle n°1" de Johann Sebastian Bach. Aquesta melodia és la que interpreta una xica de l'orquestra amb el seu violoncel i per això Driss diu si pertany a un anunci de cafè. Ací a Espanya, en canvi, aquesta melodia va aparèixer en un anunci de perfum. Per això s'ha fet una adaptació, perquè encara que es tracte de la mateixa melodia, en cada país es va utilitzar per a fer un anunci d'un producte diferent, pot ser a causa de les preferències de consum dels ciutadans.

EXEMPLE 4	<i>tarte Tatin</i>
TCR	45.15
TIPUS DE PROBLEMA	Nom de menjar típic francès
TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	Paràfrasi i préstec del francès
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	pastís de té.
TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	tarta Tatin.
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Philippe i Driss estan a un restaurant i Driss demana una "Tarte Tatin".
COTEXT	• FRANCÈS: Driss : Monsieur, s'il vous plaît. S'il vous plaît ! Serveur : Oui ? Driss : Je prendrai une tarte Tatin, s'il vous plaît. • CATALÀ: Driss: Cambrer, si us plau. Si us plau! Cambrer: Sí? Driss: Jo voldria un pastís de té, si us plau. • ESPANYOL: Driss: Camarero, por favor. ¡Camarero! Camarero: Dígame. Driss: Yo tomaré una tarta Tatin, por favor.

Fig. XIX: Exemple IV dels problemes semiòtics.

El terme francès *tarte Tatin*, un tipus de pastís francès, s'ha traduït al català per mitjà de la paràfrasi. En canvi, en la traducció al castellà, només s'ha traduït el genèric ("tarte") i s'ha deixat el nom del pastís ("Tatin"). Per això, es podria dir que, en aquest cas, el traductor ha utilitzat la tècnica del préstec per a fer la versió espanyola. Generalment, en les dues llengües meta se sol importar molta de la terminologia dels menjars francesos, ja que la cuina francesa és coneguda universalment. Un altre exemple a la pel·lícula que es pareix molt és el terme *œuf de Fabergé* que també s'ha traduït, en ambdós casos, mitjançant el préstec (en català com "Ou de Fabergé" i en castellà com "Huevo de Fabergé").

EXEMPLE 5	<i>Je te dérange pas, Patrick Juvet?</i>
TCR	32.15
TIPUS DE PROBLEMA	Nom d'artista francès
TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	Modulació i Adaptació.
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	Perdona, Robert Redford.
TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	Perdona, Robert Redford.
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Philippe i Driss volen eixir a pegar una volta. Es disposen a eixir del pàrquing privat de casa de Philippe però la eixida està bloquejada per un veí que sempre estaciona el seu cotxe allí i que, en eixe moment, està parlant per telèfon des de l'interior del vehicle. Driss baixa enfadat del cotxe i s'apropa cap a l'altre cotxe. Li pega dos cops forts al capó i espantal l'home. Després, li fa aquesta pregunta i el fa baixar del cotxe per mirar el cartell que hi ha informant de que en aquell lloc no es pot estacionar.
COTEXT	• FRANCÈS: Driss : Bonjour, ça va ? <i>Je te dérange pas, Patrick Juvet ?</i> Tu veux un café ? • CATALÀ: Driss: Hola, com anem? Perdona, Robert Redford, vols un cafè? • ESPANYOL: Driss: Hola, ¿qué tal? Perdona, Robert Redford, ¿quieres un café?

Fig. XX: Exemple V dels problemes semiòtics.

En aquest exemple veiem que s'han emprat dues tècniques diferents per a fer les traduccions, la modulació perquè s'ha produït un canvi en les categories gramaticals en fer la traducció de les dues versions doblades i l'adaptació, ja que s'ha canviat el nom de l'artista de Patrick Juvet al de Robert Redford. El fet d'haver adaptat el nom de l'artista podria ser per la mateixa raó que en els menjars. Depenent del país i de la cultura, es coneixen més uns referents o uns altres. El traductor deu haver optat per canviar el nom de l'actor perquè Robert Redford és molt més conegut en les cultures meta i, normalment, sempre s'ha associat a la imatge d'un home atractiu, que és el sentit que es vol donar al referent cultural original també.

Passa el mateix amb el cas de *C'est pas Mesrine*. Mesrine era un delinqüent molt conegut a França, però probablement desconegut en la nostra cultura. Així doncs, en la traducció a l'espanyol s'ha fet una adaptació per a canviar el referent inicial per un altre de més conegut en la cultura meta ("No es que tu chico sea Al Capone"). En canvi, en la versió catalana el que s'ha fet ha sigut una paràfrasi i s'ha canviat el terme "Mesrine" per "gàngster" ("No és un gàngster"), perquè tal vegada el traductor no ha trobat un terme amb el qual pogués fer una adaptació a la cultura meta.

5.1.4. Problemes contrastius francès-català/castellà

TCR	FRANÇÈS	CATALÀ	CASTELLA	TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	COTEXT (FR)	COTEXT (CAT)	COTEXT (ESP)
09.25	Ah <i>pourtant</i> je suis un spécialiste	Ah, doncs en sóc	Ah, pues soy un espec	ADAPTACIÓ	Philippe : Et vous? Vous	Philippe: I vostè? Cone	Philippe: ¿Y usted? ¿Ust
09.43	C'est une <i>vanne</i> !	Era broma!	¡Le vacilaba!	EQUIVALENT	Philippe : Et vous? Vous	Philippe: I vostè? Cone	Philippe: ¿Y usted? ¿Ust
25.51	On peut arrêter les <i>vannes</i> ?	Podem parar de fe	¿Nos dejamos de coña	EQUIVALENT	Philippe : Vous	Philippe : En fi, em	Philippe: Además de
28.34	C'est quoi ce <i>truc</i> de ouf ?	És una passada aix	La madre que me pari	EQUIVALENT+OMISSIÓ	(Pendant que Philippe i	(Mentre Philippe està e	(Mientras Philippe està
28.34	C'est quoi ce <i>truc</i> de ouf ?	És una passada aix	La madre que me pari	EQUIVALENT+OMISSIÓ	(Pendant que Philippe i	(Mentre Philippe està e	(Mientras Philippe està
32.51	Et le <i>mec</i> il a saigné du nez sur	El tio ha sagnat pe	Al pavo le sangra la n	EQUIVALENT	Vendeuse: On ouvre m	Venedora: Si obrim din	Vendedora: Inauguramo
33.58	C'est une <i>vanne</i> connue.	L'original és difer	Es conocido.	OMISSIÓ+PARÀFRASI	Philippe: Allez! Arrêtez	Philippe: Au, deixi de d	Philippe: Déjese de tont
34.03	Elle est <i>channé</i> .	Quina mala llet...	Qué mala leche...	EQUIVALENT	Philippe: Allez! Arrêtez	Philippe: Au, deixi de d	Philippe: Déjese de tont
49.54	Ça prend la tête votre <i>truc</i> .	M'esteu posant un	Esto no hay quien lo a	EQUIVALENT+PARÀFRASI	Philippe: [...] et dans	Philippe: I en aquesta	Philippe: Y en esta
56.12	J'ai <i>kiffé</i> grave.	Em va molar molt.	Me moló mogollón.	EQUIVALENT	Driss: Vous n'avez pas	Driss: No li va molar p	Driss: ¿No le moló habl
56.16	C'est ça que je voulais <i>entendre</i>	És el que volia sen	Eso es lo que quería o	EQUIVALENT	Driss: Vous n'avez pas	Driss: No li va molar p	Driss: ¿No le moló habl
56.24	Passe-moi un <i>clope</i> .	Dona'm un cigarre	Oye, dame un piti.	PARÀFRASI+EQUIVALENT	Elisa: Passe-moi un clic	Elisa: Dóna'm un cigar	Elisa: Oye, dame un pit
01.05.28	Tu crois que j'ai rien d'autre à f	Et penses que no t	No tengo otra cosa qu	EQUIVALENT	Elisa: J'ai en idée. Vas	Elisa: I si el vas a	Elisa: Ya lo sé. Ve a
01.16.42	Voulez vous <i>barrer</i> ?	Vol tocar el dos?	Quiere pirarse, ¿no?	EQUIVALENT	(Conversation	(Conversació	(Conversación por
01.24.00	Elle est au courant, la <i>daronne</i>	La teva mare ho s	¿Tu madre lo sabe?	PARÀFRASI	(En pleine discussion)	(Enmig d'una discussi	(Enmedio de una
01.28.04	Je suis pas contre un <i>plan</i> à troi	No diria que no a	No diria que no a un	PRÉSTEC DEL FRANÇÈS	Magalie: Je te présente	Magalie: Et presento la	Magalie: Te presento a l

Fig. XXI: Taula que conté la llista dels problemes contrastius

Quant a l'anàlisi dels problemes contrastius entre els francès i el català i castellà, començarem comentant alguns exemples de falsos amics que s'han de tenir en compte per tal de fer una correcta traducció des de la llengua original.

EXEMPLE 1	<i>C'est ça que je voulais entendre.</i>
TCR	56.16
TIPUS DE PROBLEMA	Fals amic
TECNICA DE TRADUCCIÓ	Equivalent
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	Es el que volia sentir.
TRADUCCIÓ AL CASTELLA	Eso es lo que quería oír.
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Philippe i Driss intenten elegir una foto per a enviar-li-la a la dona amb la qual Philippe manté una relació epistolar. Driss li ensenya una en la qual apareix amb la cadira de rodes i Philippe pareix dubtar de tot, però només per un segon. S'ho pensa millor i, finalment, decideix manar-li-la. Driss es fica molt content que Philippe haja pres la decisió i li diu aquesta frase.
COTEXT	FRANÇÈS: Driss: Vous n'avez pas kiffé quand vous l'avez eu au téléphone? Philippe: Si, j'ai kiffé. Driss: C'est tout? Philippe: J'ai kiffé grave. Driss: Bah, alors? Philippe: Bah alors, on met celle plutôt dans l'enveloppe. Driss: Voilà, c'est ça que je voulais entendre. CATALÀ: Driss: No li va molar parlar amb ella per telèfon? Philippe: Si que em va molar. Driss: I ja està? Philippe: Em va molar molt. Driss: Doncs què? Philippe: Doncs fiquem aquesta puta foto en un sobre, va. Driss: Sí, senyor! És el que volia sentir. ESPANYOL: Driss: ¿No le moló hablar con ella por teléfono? Philippe: Sí, me moló. Driss: ¿Solo eso? Philippe: Me moló mogollón. Driss: ¿Entonces? Philippe: Bueno pues metemos la puñetera foto en un sobre. Driss: Eso es lo que quería oír.

Fig. XXII: Exemple I dels problemes contrastius.

En aquest cas, el fals amic que trobem dins d'aquesta frase és el verb *entendre*, el qual no equival al verb català “entendre” o al verb en castellà “entender”, sinó al verb català “sentir” (“És el que volia sentir”) i al verb castellà “oír” (“Eso es lo que quería oír”). En ambdós casos, s’ha buscat l’equivalent, ja que la frase no té cap dificultat més.

A part d’aquest verb, trobem a la pel·lícula un adverbí que també podríem considerar com a fals amic. Es tracta de l’adverbí francès “pourtant”, que trobem en la frase corresponent al minut 09.25 (“Ah, pourtant je suis un spécialiste”). En aquesta escena, Driss, amb l’objectiu que li firmen els papers de l’atur, es presenta a casa de Philippe, on s’estan fent una sèrie d’entrevistes per a veure qui és el candidat més adient per a ocupar-se de Philippe. La secretària de Philippe, Magalie, li pregunta a Driss si té referències i aquest li respon enumerant una sèrie de músics que els altres dos no coneixen. Philippe li diu que sega i Driss li contesta que no vol, perquè no sap res de música. Philippe li pregunta si ell coneix músics com Chopin, Schubert o Berlioz. Driss es queda mirant-lo amb aire de superioritat i li diu que li estranya que conega Berlioz. Philippe li contesta llavors “Ah, pourtant je suis un spécialiste”, on el connector *pourtant* no vol dir “per tant”, sinó “(ben) al contrari”. En ambdues versions s’ha realitzat una traducció més lliure del fals amic original i ha quedat com a traducció final al català “Ah, doncs en sóc un especialista” i al castellà “Ah, pues soy un especialista.” En aquest cas, s’han usat connectors com “doncs” o “pues” perquè segurament no hi cabria “al contrari”, en la isocronia.

Un altre punt que m’agradaria comentar sobre els problemes contrastius és l’ús que es fa dels argots en aquesta pel·lícula. Com s’ha comentat en el marc teòric, els argots suposen un problema a l’hora de traduir, ja que és un llenguatge emprat per una classe o grup social determinat i s’han de tindre en compte les característiques expressives que pot contenir.

Alguns dels termes d’argot que trobem a la pel·lícula són els següents: *vanne* (broma o conya); *truc* (cosa); el verb *kiffer* (traduït en ambdós casos com “molar”); *clope* (“cigarret” en català i “piti” en castellà); *mec* (traduït al català com “tio” i al castellà com “pavo”); *daronne* (“mare” en català i “madre” en castellà); el verb *barrer* (traduït en català per mitjà de la locució “tocar el dos” i en castellà com el verb “pirar-se”); i, per últim, *histoires de gamines* (traduït com “criaturades” en català i com “bobadas” en castellà). Tanmateix, jo em voldria centrar a comentar dos dels més interessants.

EXEMPLE 2	<i>C'est une vanne!</i>
TCR	09.43
TIPUS DE PROBLEMA	Argot
TECNICA DE TRADUCCIO	Equivalent
TRADUCCIO AL CATALA	Era broma!
TRADUCCIO AL CASTELLA	¡Le vacilaba!
SITUACIODE L'ESCENA	En una conversació entre Driss i Philippe, Philippe li pregunta sobre Berlioz, el compositor. A causa de la ignorància de Driss, aquest es pensa que estan parlant del barri. Llavors, per tal de no quedar malament, Driss li diu que era broma, que ja sabia qui era Berlioz.
COTEXT	• FRANCES: Philippe : Et vous? Vous connaissez Chopin, Schubert, Berlioz? Driss : Moi, si je connais Berlioz? hum. Vous là ça m'étonnerez que vous connaissiez Berlioz. Philippe: Ah pourtant je suis un spécialiste! Driss : Ah bon? (s'assied) vous connaissez qui là-bas? Quel bâtiment? Philippe: Comment ça quel bâtiment? Non, mais mon vieux! Berlioz avant d'être un quartier c'est un compositeur célèbre! Ecrivain et critique du XIXe! Driss : C'est une vanne! Je sais qui c'est Berlioz. Mais je vois que l'humour c'est comme la musique, vous y connaissez rien en fait. • CATALA: Philippe: I vostè? Coneix Chopin, Schubert, Berlioz? Driss: Que si conec Berlioz? M'estranyaria que vostè conegués Berlioz. Philippe: Ah, doncs en sóc un especialista! Driss: Ah sí? Qui coneix d'allà? De quin bloc? Philippe: Com de què quin bloc? Però...home! Berlioz, a part de ser un barri, és un famós compositor, escriptor i crític del segle XIX! Driss: Era broma! Ja ho sé qui és Berlioz. Però veig que amb l'humor és com amb la música. No en té ni idea. ESPANYOL: Philippe: ¿Y usted? ¿Usted conoce a Chopin, Schubert, Berlioz? Driss: ¿Que si conozco Berlioz? Me extraña que sepa algo de Berlioz. Philippe: ¡Ah, pues soy un especialista! Driss: ¿Ah sí? ¿A quién conoce allí? ¿De qué edificio? Philippe: ¿Cómo que de qué edificio? ¡Hombre de Dios! Berlioz, aparte de ser un barrio, es sobretodo un compositor famoso, escritor y crítico del siglo XIX. Driss: ¡Le vacilaba! Ya sé quién es Berlioz. Pero aquí el humor es como la música. No tienen ni idea.

Fig. XXIII: Exemple II dels problemes contrastius.

En aquesta pel·lícula els argots que trobem els empren, generalment, Driss i els personatges que corresponen amb el seu entorn familiar. Driss i la seua família són d'origen senegalès i viuen a un barri obrer de París. En aquest cas, la paraula *vanne*, significa “broma”, que és com s’ha traduït al català mitjançant la tècnica de l’equivalent. En la traducció al castellà, el que ha fet el traductor per a traduir aquest argot ha sigut trobar un terme col·loquial (vacilar) que significa més o menys el mateix en eixe context, i que a més, manté la sincronia fonètica amb la “v” de la paraula francesa *vanne*.

EXEMPLE 3	<i>J'ai kiffé grave.</i>
TCR	56.12
TIPUS DE PROBLEMA	Argot
TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	Equivalent
TRADUCCIÓ AL CATALÀ	Em va molar molt.
TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	Me moló mogollón.
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Philippe i Driss parlen de la dona amb la qual Philippe manté una relació epistolar.
COTEXT	• FRANCÉS: Driss: Vous n'avez pas kiffé quand vous l'avez eu au téléphone? Philippe: Si, j'ai kiffé. Driss: C'est tout? Philippe: <i>J'ai kiffé grave.</i> • CATALÀ: Driss: No li va molar parlar amb ella per telèfon? Philippe: Sí que em va molar. Driss: I ja està? Philippe: <i>Em va molar molt.</i> • ESPANYOL: Driss: ¿No le moló hablar con ella por teléfono? Philippe: Sí, me moló. Driss: ¿Solo eso? Philippe: <i>Me moló mogollón.</i>

Fig. XXIV: Exemple III dels problemes contrastius.

Aquest és un exemple que em pareix prou curiós perquè és un verb en argot que té un origen bastant peculiar. A més, en aquest cas, és Philippe qui el fa servir, fet que ens sorprèn perquè ell està acostumat a emprar un vocabulari culte. Tanmateix, a través de la pel·lícula, Driss i ell es fan amics i, amb la confiança, la parla entre ells canvia. Aquest verb, procedent de l'àrab, deriva de la paraula *kif*, que és un verb familiar francès que significava fumar haixix o cànnabis o el plaer que produïa fer-ho. El sentit ha evolucionat amb el pas del temps i actualment significa “tindre plaer per alguna cosa, estimar, estar boig per algú o per alguna cosa”.

En aquesta pel·lícula, també he tingut ocasió de trobar-me amb el *verlan*. El *verlan* és una forma d'argot, que consisteix en la inversió de les síl·labes d'una paraula. A més, en alguns casos es produeixen elisions dins d'una mateixa paraula. L'únic exemple que he trobat ha sigut la paraula *ouf* (*fou* en *verlan*), corresponent a la frase “C'est quoi ce truc d'ouf?” (28.34). Aquesta frase s'utilitza generalment per a expressar màxima sorpresa. En ambdues versions doblades, s'ha preferit buscar abans un equivalent en llengua meta de la frase original, que no pas traduir la paraula en *verlan*, ja que “ouf” va lligat a “truc” per tal de formar l'expressió “un truc d'ouf”, que significa “un disbarat”. Tanmateix, a través de l'equivalent, els traductors han aconseguit mantenir la mateixa sensació inicial de sorpresa

que vol transmetre Driss, i ha quedat la traducció al català com “És una passada això.” i al castellà com “La madre que me parió.”.

Per a finalitzar amb els problemes contrastius, m’agradaria esmentar també un exemple que he trobat de gal·licisme.

EXEMPLE 4	<i>Je suis pas contre un plan à trois.</i>
TCR	01.28.04
TIPUS DE PROBLEMA	Gal·licisme
TECNICA DE TRADUCCIO	Préstec del francès
TRADUCCIO AL CATALA	No diria que no a un "ménage à trois".
TRADUCCIO AL CASTELLA	No diria que no a un "ménage à trois".
SITUACIÓ DE L'ESCENA	Philippe i Driss parlen de la dona amb la qual Philippe manté una relació epistolar.
COTEXT	• FRANCES: Magalie: Je te présente Frédérique. Frédérique: Bonjour. Driss: Salut. D'accord. Magalie: Quoi? Driss: J'ai compris. C'est... Parce qu'en fait c'est ça... T'es... Magalie: Oui? Driss: Bon, je te fais pas le bisse, du coup. Magalie: <i>Je suis pas contre un plan à trois.</i> • CATALA: Magalie: Et presento la Frédérique. Frédérique: Hola. Driss: Hola. (Silenci) És clar! Magalie: Què? Driss: Ara ho entenc! és per això... Magalie: Sí? Driss: Bé, doncs ja no et faig un petó. Magalie: <i>No diria que no a un "ménage à trois".</i> • ESPANYOL: Magalie: Te presento a Frédérique. Frédérique: Hola. Driss: Hola. (silencio) Entiendo. Magalie: ¿El qué? Driss: Entiendo. Eso de que... Pues... Magalie: ¿Qué? Driss: Bueno, pues ya no te doy un beso. Magalie: <i>No diria que no a un "ménage à trois".</i>

Fig. XXV: Exemple IV dels problemes contrastius.

Com he explicat abans al marc teòric, els gal·licismes, de vegades no són acceptats normativament i suposen un problema a l'hora de fer una traducció. En aquest cas, en la versió original s'ha usat una expressió francesa (*un plan à trois*) i en les dues versions doblades, s'ha utilitzat un préstec del francès d'una expressió diferent a la de l'original, però amb el mateix significat (*un ménage à trois*). Aquest és un gal·licisme recurrent tant en castellà com en valencià i per això els traductors han decidit usar-lo, ja que en aquest cas, dona naturalitat a la traducció.

6. CONCLUSIONS

6.1. Revisió dels objectius

Els objectius d'aquest treball consistien, en primer lloc, a fer una anàlisi lingüística i cultural de la pel·lícula francesa *Intouchables* per tal de trobar totes les estructures franceses que pogueren plantejar un problema a l'hora de fer les respectives traduccions per al doblatge en català i en castellà. Aquest primer objectiu, l'hem assolit per mitjà de l'extracció de les estructures problemàtiques i de la posterior classificació d'aquestes d'acord amb el tipus de problema de traducció que suposaven: comunicatius, pragmàtics, semiòtics i contrastius (falsos amics, argot, jocs de paraules i gal·licismes). En segon lloc, també hem dut a terme una revisió teòrica per a establir les eines conceptuals bàsiques que ens servien per a la posterior anàlisi de les estructures. En concret, ens hem centrat a donar les definicions de conceptes com ara la traducció audiovisual per al doblatge, els problemes de traducció en general i els contrastius entre francès i català i castellà, dins dels quals ens hem centrat, al seu torn, en els falsos amics, l'argot, els jocs de paraules i els gal·licismes. També hem donat una àmplia definició i classificació de les diferents tècniques que s'empren per a resoldre els diferents problemes de traducció. Així mateix, havíem de realitzar un buidatge en una base de dades dels problemes de traducció i de les tècniques de traducció per comparar el que havien fet els traductors en les diferents versions doblades, fet que hem plasmat en la base de dades del Excel. Per últim, a partir de les dades obtingudes, hem dut a terme una anàlisi dels problemes de traducció presents en la pel·lícula i de les tècniques emprades per resoldre'ls en ambdues versions traduïdes.

6.2. Resultats obtinguts

A partir dels resultats que s'han obtingut en l'anàlisi, podem determinar que, en funció del tipus de problema, els traductors han decidit emprar tècniques de resolució diferents. Tant dins dels problemes comunicatius (on es plasma el registre emprat pels personatges, en el qual abunden els col·loquialismes, els renecs i els vulgarismes) com en el grup dels problemes pragmàtics (on trobem, sobretot, locucions i frases fetes) observem que, en la gran majoria dels casos, els traductors, han decidit que la millor manera per tal de resoldre aquests tipus de

problemes era trobar un equivalent en llengua meta que expressés el mateix sentit que la frase original en francès per tal de mantenir la riquesa expressiva. Tanmateix, en el cas dels problemes semiòtics, on ens trobem amb els elements de la cultura, la tècnica més emprada pels traductors ha sigut la de l'adaptació, ja que el que es busca és plasmar i adaptar els elements de la cultura francesa a la cultura de les dues llengües d'arribada. A més, també s'ha emprat molt la traducció literal a causa de la proximitat entre les tres llengües i, en alguns casos, els elements culturals són els mateixos. Per a finalitzar, trobem que en els problemes contrastius les tècniques més emprades pels traductors han sigut la de l'equivalent i la de la traducció literal. La major part dels problemes d'aquest tipus l'ocupa els argots. Els argots pertanyen al llenguatge col·loquial, que per una part dificulten la traducció pel seu caràcter tan específic, però per una altra part la proximitat entre les llengües, facilita la tasca als traductors, ja que tenim expressions igual o similars.

6.3. Perspectives de futur

Abans de visualitzar la pel·lícula per a fer aquest treball, jo ja l'havia vista en versió original francesa, però desconeixia completament les dues versions doblades al català i al castellà. En veure-les i comparar-les, m'he adonat de la proximitat entre les tres llengües, ja que els doblatges mantenen en gran mesura estructures semblants. Si que és notòria, per exemple, la diferència semiòtica, ja que, de vegades, els elements d'una determinada cultura no es poden compartir amb una d'altra, pel fet del desconeixement dels referents culturals per part del destinatari. Però, al meu parer, crec que s'ha fet una bona adaptació de cadascun d'aquests referents. Tanmateix, una cosa que sí que m'ha cridat l'atenció ha sigut la manca de l'ús del gerundi, molt estès en la llengua francesa.

D'altra banda, considere que seria interessant poder ampliar aquest tipus d'estudi a altres llengües com l'italià o l'alemany, ja que, segurament, trobaríem més diferències, tant lingüístiques com culturals. A més a més, un estudi que abastara més llengües i un corpus més ampli, també ens podria ajudar a comprovar si la llengua original (en aquest cas el francès, o altres llengües com l'anglès, l'italià o l'alemany), influeix en la decisió dels traductors a l'hora de fer servir una tècnica de traducció determinada o una altra.

M'agradaria també donar importància al fet que aquest és un treball que ha estat delimitat per l'espai i que, en conseqüència, només s'ha pogut centrar en l'anàlisi d'una pel·lícula.

Tanmateix, seria interessant ampliar el corpus d'anàlisi a un major nombre de pel·lícules de característiques semblants amb l'objectiu de veure si ens trobem amb les mateixes tendències que en aquest treball.

7. BIBLIOGRAFIA

Chaume, Frederic. 2003. *Doblatge i subtitulació per a la TV*. Vic: Eumo.

Reverso. *Dictionnaire en ligne gratuit : traduction, définition, synonymes*. En línia:

<https://dictionnaire.reverso.net/>

Dossier pédagogique. *Intouchables* (Éric Toledano et Olivier Nakache, 2011). En línia: <https://frenchreview.frenchteachers.org/Documents/ArchivesAndCurrentIssue/Intouchables%20-%20Boudraa.pdf>

Eldoblaje.com. 2000. La base de datos del doblaje en España. En línia: <http://eldoblaje.com/datos/FichaPelícula.asp?id=25556>

Eldoblatge.com. 2000. La base de dades del doblatge en català. En línia: <http://www.eldoblatge.com/>

ÉsaDir. 2003. El portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Disponible en: <http://esadir.cat/>

Glosbe. *El diccionario online multilingüe*. Disponible en: <https://es.glosbe.com/>

Hurtado, Amparo. 2011. *Traducción y traductología : introducción a la traductología*. Madrid: Cátedra.

IMDb (2011): *Intouchables* (pàgina web). En línia: <https://www.imdb.com/title/tt1675434/>

Llibre d'estil de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació [València]: Generalitat Valenciana: Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, 2017 [1a edició: novembre, 2017]

Megadede (2018): *Intocable*. En línia: <https://www.megadede.com/peli/the-intouchables>

Oltra Ripoll, Maria D. 2016. *La traducció de la fraseologia en obres literàries contemporànies i les seues adaptacions cinematogràfiques: (anglès-català/espanyol)*. Castelló de la Plana. Universitat Jaume I. Departament de Traducció i Comunicació.

Oltra Ripoll, Maria D. TI0949 - Traducció C (Francès)-A1 (Català) (II) (2018/2019). *Les tècniques de traducció*. Power point disponible en l'aula virtual UJI: <https://aulavirtual.uji.es/course/view.php?id=59269>

Oltra Ripoll, Maria D. TI0949 - Traducció C (Francès)-A1 (Català) (II) (2018/2019). *Els jocs de paraules i les unitats fraseològiques*. Fitxer disponible en l'aula virtual UJI: https://aulavirtual.uji.es/pluginfile.php/4896532/mod_resource/content/1/ELS%20JOCS%20DE%20PARAULES%20I%20LES%20UNITATS%20FRASEOL%C3%92GIQUES.pdf

Optimot, Consultes lingüístiques. Disponible en: <https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>

The French Review. Dossier pédagogique par Nabil Boudraa (Oregon State University). *Intouchables* (Éric Toledano et Olivier Nakache, 2011). Disponible en: <https://frenchreview.frenchteachers.org/Documents/ArchivesAndCurrentIssue/Intouchables%20-%20Boudraa.pdf>

Verdegall, Joan. 2011. *La Pràctica de la traducció: francès-català*. 2a edició. Vic : Eumo.

Verdegall, Joan. 2011. *Com traduir del francès* [Recurs electrònic]. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I: http://repositori.uji.es/xmlui/bitstream/handle/10234/46584/s58_2a_ed_impresora.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure: *Intouchables*. En línia: <https://es.wikipedia.org/wiki/Intouchables>

WordReference.com. Disponible en: <https://www.wordreference.com/>

8. ANNEXOS

8.1. Annex base de dades: veieu clau USB annexa al treball.

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	PROBLEMES COMUNICATIUS							
2								
3	TCR	FRANÇÈS	CATALÀ	CASTELLÀ	TÈCNICA DE TRADUCCIÓ	COTEXT (FR)	COTEXT (CAT)	COTEXT (ESP)
4	01.14	Dégage-toi, putain!	Aparta, cony!	¡Aparta, me cago en...!	TRADUCCIÓ LITERAL+OMISSIÓ	(Driss roule très vit	(Driss conduex m	(Driss conduce muy
5	02.25	Merde!	Merda!	¡Mierda!	EQUIVALENT	Driss: Ça y est, les	(Driss conduex	(Driss conduce
6	02.26	Putain!	Collons!	¡Joder!	EQUIVALENT	Driss: Ça y est, les	(Driss conduex	(Driss conduce
7	02.36	Tes mains, bordel!	Les mans, collons!	¡Sal que te vea las man	TRADUCCIÓ LITERAL+TRANSPOSICIÓ	Police 1: Sortez du	Policia 1: Surtin	Policia 1: ¡Salgan
8	02.40	Fermes ta gueule!	No diguis res!	¡Tú aquí no explicas na	TRANSPOSICIÓ	Driss: Attendez,	Driss: Li ho puc	Driss: Se lo puedo
9	09.16	Je sais pas quoi là.	No sé què.	A esos no sé què.	MODULACIÓ	Magalie: Bonjour.	Magalie: Bon dia.	Magalie: Buenos
10	09.36	Non, mais mon vieux.	Però...home!	¡Hombre de Dios!	EQUIVALENT	Philippe: Et vous?	Philippe: I vostè?	Philippe: ¿Y
11	10.45	Ah, c'est emmerdant ça!	Doncs és una putada	Es una putada	EQUIVALENT	Driss: Bon! C'est	Driss: A veure,	Driss: Vale, aquí
12	11.00	Hum, c'est dommage!	Doncs quina llàstima...	Pues es una pena.	EQUIVALENT	Philippe: Oui, c'est	Philippe: Si, és	Philippe: Si, es
13	36.05	Je m'en contrefous.	M'és ben igual.	Me trae sin cuidado.	EQUIVALENT	Ami à Philippe:	Amic de Philippe:	Amigo de Philippe:
14	49.59	Ça sert à quoi de passer	Per què serveix tot aqu	¿De qué sirve todo ese	EQUIVALENT+CONDENSACIÓ	Philippe: [...] et	Philippe: I en	Philippe: Y en esta
15	50.24	Mais si c'est un thon?	Però... i si és un espant	¿Y si es un callo?	EQUIVALENT	Driss: À quoi	Driss: I com és	Driss: ¿Y qué
16	54.19	Mon cul!	I un colló!	¡Y un huevo!	EQUIVALENT	Driss: Attendez,	Driss: Escolti,	Driss: Digame,
17	55.33	Oh, la galère!	Quin rotllo!	Joder, ¡qué rollo!	EQUIVALENT	(Dans l'opéra)	(A l'òpera)	(En la òpera)
18	56.24	Passe-moi un clope.	Dona'm un cigarret.	Oye, dame un piti.	PARÀFRASI+EQUIVALENT	Elisa: Passe-moi	Elisa: Dona'm un	Elisa: Oye, dame
19	56.29	Non, mais c'est une blag	Estàs de conya?	¿Estás de coña?	EQUIVALENT+CONDENSACIÓ	Elisa: Passe-moi	Elisa: Dona'm un	Elisa: Oye, dame
20	56.39	T'es chaud ou quoi?	Que vas fumada o què?	¿Tú estás fumada?	EQUIVALENT	Elisa: Passe-moi	Elisa: Dona'm un	Elisa: Oye, dame
21	01.05.12	Il m'a largé.	M'ha deixat.	Me ha dejado.	PARÀFRASI	Elisa: C'est	Elisa: En Bastien.	Elisa: Es Bastien.
22	01.05.13	Il s'en fou du moi.	Passa de mi.	Le importo una mierda	EQUIVALENT	Elisa: C'est	Elisa: En Bastien.	Elisa: Es Bastien.
23	01.05.27	T'es malade toi ou quoi?	Que no hi toques?	¿Te has vuelto loca?	EQUIVALENT	Elisa: J'ai en idée.	Elisa: I si el vas a	Elisa: Ya lo sé. Ve
24	01.05.28	Tu crois que j'ai rien d'au	Et penses que no tinc r	No tengo otra cosa qu	TRADUCCIÓ LITERAL+MODULACIÓ+	Elisa: J'ai en idée.	Elisa: I si el vas a	Elisa: Ya lo sé. Ve
25	01.06.48	Putain sa mère.	Cago en dena.	Está claro.	EQUIVALENT+OMISSIÓ	Driss: Vous avez	Driss: No li ha	Driss: ¿Nunca le
26	01.06.53	Vous me charriez, c'est ç	Que em pren el pèl o qu	¿No me estará vaciland	EQUIVALENT	Driss: Vous avez	Driss: No li ha	Driss: ¿Nunca le
27	01.12.12	C'est pas un thon.	No és un espantall.	No es un callo.	EQUIVALENT	(La femme avec	(La dona amb la	(La mujer con
28	01.14.18	Tais-toi!	Calla!	¡Cállate!	EQUIVALENT	Driss: Alors	Driss: Què,	Driss: Què,
29	01.14.40	Casse-toi!	Toca el dos.	¡Largo!	EQUIVALENT	Driss: Alors	Driss: Què,	Driss: Què,
30	01.20.10	Il faut vraiment être com	S'ha d'estar com una ca	Hay que estar pero muy	EQUIVALENT	(En regardant	(Observant com	(Observando como
31	01.24.00	Ça va partir en couille!	No es ningun marrón.	¡Me estás tocando los	EQUIVALENT	(En pleine discussi	(Enmig d'una disc	(Enmedio de una
32								

8.2. Índex de taules

Fig. I: Taula descriptiva de les dades sobre la pel·lícula d'*Intouchables*. (pàg.16)

Fig. II: Mostra dels camps d'anàlisi inclosos en la base de dades. (pàg.18)

Fig. III: Mostra dels camps d'anàlisi inclosos en l'anàlisi del buidatge. (pàg.19)

Fig. IV: Taula que conté la llista dels problemes comunicatius. (pàg.20)

Fig. V: Exemple I dels problemes comunicatius. (pàg.21)

Fig. VI: Exemple II dels problemes comunicatius. (pàg.22)

Fig. VII: Exemple III dels problemes comunicatius. (pàg.23)

Fig. VIII: Exemple IV dels problemes comunicatius. (pàg.24)

Fig. IX: Exemple V dels problemes comunicatius. (pàg.25)

Fig. X: Exemple VI dels problemes comunicatius. (pàg.26)

Fig. XI: Taula que conté la llista dels problemes pragmàtics. (pàg.27)

Fig. XII: Exemple I dels problemes pragmàtics. (pàg.28)

Fig. XIII: Exemple II dels problemes pragmàtics. (pàg.29)

Fig. XIV: Exemple III dels problemes pragmàtics. (pàg.30)

Fig. XV: Taula que conté la llista dels problemes semiòtics. (pàg.31)

Fig. XVI: Exemple I dels problemes semiòtics. (pàg.32)

Fig. XVII: Exemple II dels problemes semiòtics. (pàg.33)

Fig. XVIII: Exemple III dels problemes semiòtics. (pàg.34)

Fig. XIX: Exemple IV dels problemes semiòtics. (pàg.35)

Fig. XX: Exemple V dels problemes semiòtics. (pàg.36)

Fig. XXI: Taula que conté la llista dels problemes contrastius. (pàg.37)

Fig. XXII: Exemple I dels problemes contrastius. (pàg.37)

Fig. XXIII: Exemple II dels problemes contrastius. (pàg.39)

Fig. XXIV: Exemple III dels problemes contrastius. (pàg.40)

Fig. XXV: Exemple IV dels problemes contrastius. (pàg.41)

8.3. Llista d'abreviatures de la base de dades

CA: català

CCMA: *Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals*

ESP: espanyol

FR: francès

LM: llengua meta

LO: llengua original

TCR: *Time Code Record*

TM: text meta

TO: text original

TR: traducció

TT: text traduït

VO: versió original